

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад №1» комбинированного вида «Веселая карусель» Чистопольского муниципального района Республики Татарстан

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы «1 нче номерлы катнаш төрдәге балалар бакчасы» «Веселая карусель» мәктәпкәчә муниципаль бюджет белем бирү учреждениесе

Балалар бакчасы житәкчесе әмере белән кулланылышка кертелгән һәм расланган

«1» август 2022 нче ел ~ 135

Галлямова Ф.М.



**2022 - 2023 нче уку елына
6 нчы номерлы «Тамчылар» исемле икенче кечкенәләр
төркемендә төп гомуми белем бирү программасын
тормышка ашыру буенча календарь перспектив
планлаштыру**

Педагогик совет утырышында
каралган һәм кабул ителгән
беркетмә № 1 31.08.2022

Тәрбиячеләр:
Вафина Э.Г.
Халиуллина Г.А

Чистай, 2022нче ел

№	Эчтәлек:	Бит
I.	1. МАКСАТЧАН БҮЛЕК	3
1.1.	Аңлатма язмасы	3
1.1.1.	Программаның максатлары һәм бурычлары	4
1.1.2.	Программаны формалаштыру принциплары һәм алымнары	4
1.2.	Программаны эшләүнең планлаштырылган нәтижәләре	4
1.3.	Программа кысаларында укыту эшчәнлегенә сыйфатын бәяләү	4
II.	2. ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ	5
2.1.	Гомуми нигезләмәләр	5
2.2.	Мәгариф өлкәсендә тәкъдим ителгән балалар үсешенә биш юнәлешенә туры китереп укыту эшчәнлеген тасвирлау	5
2.2.1.	3 - 4 яшьлек балалар белән укыту эшчәнлегенә эчтәлеге	5
2.3.	Олылар һәм балалар арасында үзара бәйләнеш	9
2.4.	Педагогик коллективның мәктәпкәчә яшьтәгеләрнең гаиләләре белән үзара бәйләнеш	12
III.	ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ	13
3.1.	Баланын үсешен тәэмин итүче психологик-педагогик шартлар	13
3.2.	Үстәрешле предметлы тирәлек	14
3.3.	Программаны тормышка ашыру өчен кадрлар шартлары	14
3.4.	Материаль-техник һәм методик тулыландыру	14
3.5.	Программаны тормышка ашыру өчен финанс шартлары	15
3.6.	Белем бирү эшчәнлеген комплекслы – тематик планлаштыру	15
3.7.	Режим һәм тәртип	55
3.8.	Методик чыганаclar исемлеге	56

I. МАКСАТЧАН БҮЛЕК АҢЛАТМА ЯЗМАСЫ

«Тамчылар» исемле кечекенәләр төркеменең (3-4 яшь) эш программасы туган (татар) телдә укыту белән мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе «Катнаш төрдәге 1 нче номерлы «Веселая карусель»(алга таба балалар бакчасы)» учреждениесенең төп белем бирү программасы нигезендә төзелде, РФ һәм РТ мәктәпкәчә белем бирү системасының эшләвен көйләүче документлар нигезендә эшләнде

Мәктәпкәчә белем бирүнең гомуми белем бирү программасын тормышка ашыру өчен мәгариф учреждениесе эшчәнлегенең өстенлекле юнәлеше - мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм үсеше.

Муниципаль бюджет учреждениесе «Катнаш төрдәге 1 нче номерлы «Веселая карусель» балалар бакчасы» учреждениесенең өстенлекле юнәлеш буенча бурычлары: мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм үсеше, шул исәптән сөйләм үсеше начар булган балаларның физик һәм психик үсешендәге житешсезлекләренә квалификацияле төзәтүне кертеп:

- сөйләм бозуларын иртә ачыклау һәм вакытында профилактикалау;
- сөйләм үсешендәге житешсезлекләренә жиңү;
- аваздаш сөйләү күнекмәләрен һәм ишетү сәләтен үстерү;
- грамоталылыкны укытуга әзерлек, грамоталылык элементларын үзләштерү
- мәгариф эшчәнлегендә күнекмәләр формалаштыру;
- укучыларның ата-аналары, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләре һәм балалар клиникасы, медицина учреждениеләре белгечләре белән эштә өзлексезлекне тормышка ашыру.

Муниципаль бюджет учреждениесе «Катнаш төрдәге 1 нче номерлы «Веселая карусель» балалар бакчасы» учреждениесенең төп белем бирү программасы нигезендә:

- Мәктәпкәчә белемнең Федераль дәүләт мәгариф стандарты [1];
- (Мәктәпкәчә белемнең якинча төп укыту программасы - гомуми белем бирү өчен федераль мәгариф һәм методик берләшмә карары белән расланган (протокол 20.05.2015нче ел. № 2/ 15) [2];
- "Тумыштан мәктәпкә" мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы. Веракси, Т.С. Комарова, Н.А. Васильева тарафыннан редакцияләгән [3].

«Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштырган программаның өлеше Татарстан Республикасының климат, милли - мәдәни, демографик, социаль-иқтисадый һәм социаль-мәдәни шартларын, шулай ук формалашкан өлешен исәпкә алып эшләнде. мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар «Сөенеч» – «Радость познания». мәктәпкәчә белем бирүнең Региональ программасы нигезендә эшләнде.

Шулай итеп, мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалашуына керәләр:

- Мәктәпкәчә белем бирүнең региональ мәгариф программасы «Сөенеч» – «Радость познания». [4].
- УМК «Без туган телебездә сөйләшәбез» 2-7 яшьлек татар балаларын туган телдә укыту (Хазратова Ф. В., Зарипова З. М.). [5].

Мәктәпкәчә яшьтәге татар һәм рус телләрен өйрәнүнең төп бурычы - телдән телдән практик белемнәрне башлангыч күнекмәләрен һәм сәләтләрен формалаштыру. Өйрәнү барышында рус телендә сөйләшүче балалар татар телен колак белән аңларга һәм аңларга һәм алар өчен булган тема, алар өйрәнгән сүзләр кысаларында татарча сөйләшәргә өйрәнергә тиеш. Туган телдә укыту гаиләдә башлана, балалар бакчасында дәвам итә.

Белем би­рү учреждени­ясе­нең яшь төркемнә­рен­дә укыту программаларын һәм укыту материалларын тор­мыш­ка ашыру

№	Төркем исеме	Балалар яше	Төркемнең төре	Нинди тел өйрәтелә
1	«Тамчылар»	Кечкенәләр 3-4 яшь	Гомуми үсеш төре	Обучение Туган телдә укытыла Туган телдә (татарча)

1.1.1. ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

ФГОС буенча [1] п.1.5. һәм 1.6
Мәктәпкәчә белем би­рү­нең төп программасы нигезендә [2] бит 9 – 10
"Тумыштан мәктәпкә кадәр" мәктәпкәчә белемнең инновацион программасы нигезендә [3] бит 23 – 24
Мәгариф мөнәсәбәтлә­рен­дә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем би­рү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [6] бит 6 – 7
Мәгариф мөнәсәбәтлә­рен­дә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (өстәмә белем)

1.1.2. ПРОГРАММАНЫ ФОРМАЛАШТЫРУ ПРИНЦИПЛАРЫ ҺӘМ АЛЫМНАРЫ

Программаның өстен­ле­ге - ирекле, үз-үзе­нә ышанычлы, актив тор­мыш позициясе булган, төр­ле тор­мыш ситуация­лә­рен чишү юлына омтылу­чы, үз фикере булган һәм аны як­лый алган кеше­не тәрбия­ләү

ФГОС буенча [1] п.1.5. п 1.6.п.1.2 п 1.4
Мәктәпкәчә белем би­рү­нең төп программасы нигезендә [2] бит 10 – 13
Мәгариф мөнәсәбәтлә­рен­дә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем би­рү программасы) [3] бит 18 – 23
Мәгариф мөнәсәбәтлә­рен­дә катнашучылар формалашкан өлештә принцип­лар (Региональ мәктәпкәчә белем би­рү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 9 – 13

1.2. ПРОГРАММАНЫ ЭШЛПӘҮНЕҢ ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИЖӘЛӘРЕ

ФГОС буенча [1] п. 4.1 - п 4.8.
Мәктәпкәчә белем би­рү­нең төп программасы нигезендә [2] бит 13 – 16
Мәктәпкәчә белем би­рү инновацион программасы нигезендә "Туганнан алып мәктәпкә кадәр" [3] бит 28 – 34
Мәгариф мөнәсәбәтлә­рен­дә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем би­рү программасы) [4] бит 12 -23

1.3. ПРОГРАММА КЫСАЛАРЫНДА УΚЫТУ ЭШЧӘЛЕГЕНЕҢ СЫЙФАТЫН БӘЯЛӘҮ

Белем би­рү эшчән­ле­ге сый­фа­тын бәя­лә­ү­нең концептуаль нигез­лә­ре «Россия Федерациясендә мә­га­риф ту­рын­да» Фе­де­раль закон, шулай ук белем би­рү сый­фа­ты­ның дәү­ләт гаран­тия­лә­ре бил­гелән­гән стандарт таләплә­ре белән бил­геләнә. Про­грам­ма тарафыннан балалар тарафыннан программаны үз­ләш­те­рү­нең план­лаш­ты­рыл­ган нәти­жә­лә­ренә ирешү нигезендә белем би­рү эшчән­ле­ге сый­фа­тын бәя­ләү күздә тотыл­мый

Белем бирү эшчэнлеге сыйфатын баялау системасы дәрәжәләре	Уку эшчәлегенен нәтижәләре
-Педагогның һөнәри коралы буларак кулланыла торган баланың үсешен диагностикалау, үз педагогик гамәлләреннән кире элемтә алу һәм программа буенча балалар белән индивидуаль эшне планлаштыру максаты белән ;	- нерв-психик үсеш дәрәжәсе (кысаларында куллану картасын нерв-психик үсеш) -2-3 яшьтәге балалар; –индивидуаль үсеш дәрәжәсен баялау (индивидуаль үсешне һәм педагогик йогынтыларның нәтижәлеген педагогик диагностикалау үткөрү кысаларында 3–8 . яшьтәге балалар; -балаларның икенче дәрәжә тәлен үзләштерү дәрәжәсен баялау
-мәктәпкәчә белем бирүне эчкә баялау, мәгариф оешмасы эшчәнлегенә үзен бая бирү;	- уку елы тәмамлануга ВСОКО документлары
-мәгариф оешмасына тышкы бая	-сыйфатны бәйсез һөнәри һәм ижтимагый баялау нәтижәләре белән танышу (НОК)

II. ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ

2.1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 20
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә "Туганнан алып мәктәпкә кадәр [3] ст. 3 – 15
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 72- 80

2.2. МӘГАРИФМ ӨЛКӘСЕНДӘ ТӘКЪДИМ ИТЕЛГӘН БАЛАЛАР ҮСЕШЕНЕҢ БИШ ЮНӘЛЭШЕНӘ ТУРЫ КИТЕРЕП УКУТУ ЭШЧӘНЛЕГЕН ТАСВИРЛАУ

ФГОС ДО 1] п 2.6,п. 2.7п. 2.8.	
Мәктәпкәчә белем бирүнең якынча төп мәгариф программасы нигезендә белем бирү эшчәнлеген тасвирлау [2] бит 21, 22 – 31, 32 - 41	
Белем бирү эшчәнлегенен эчтәлегенә мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә	
Кечкенә яшьтәгеләр (1 – 3 яшь)	[2] бит 27
Мәктәпкәчә яшь:	[2] бит 32
- Социаль – коммуникатив үсеш;	[2] бит 32
- Танып-белү үсеше;	[2] бит 33
- Сөйләм үсеше;	[2] бит 37
- Сәнгать-эстетик үсеш;	[2] бит 38
- Физик үсеш.	[2] бит 40

2.2.1. 3 - 4 ЯШЬЛЕК БАЛАЛАР БЕЛӘН УКУТУ ЭШЧӘНЛЕГЕНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕ

3-4 яшьлек балаларның үсеш үзенчәлекләре	
3-4 яшьлек бала кырыйга гайлә түгәрәге кысаларыннан акрынлап чыга. Аның аралашуы ситуациядән тыш була. Олы кеше бала өчен гайлә члене гына түгел, ә инде	Мәктәпкәчә белем бирүнең ин программасында ачылды [3] бит 162

билгеле бер гомуми функция үтәүче булып тора. Баланың шул ук функцияне үтәү теләге аны чынбарлык мөмкинчелекләренә каршы куя. Бу каршылык, мәктәпкәчә яшәтәгеләр, эшчәнлегенә төп төрә булган, уен үсешә аша чишелә.		
Белем бирү өлкәсе		
«Физик үсеш»		
Мәҗбүри өлеш		
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»		
Физик үсеш балаларның сәламәтлеген саклауга һәм ныгытуга, гармонияле физик үсешкә, физик культурага тартылуга, психофизик сыйфатларны (көч, тизлек, чыдамлык, житезлек, гибкость) үстерүгә юнәлтелгән. Спорт һәм хәрәкәтчән уеннарга тарту, спорт белән кызыксынуны үстерү, сәламәт яшәү рәвешә кыйммәтләрен булдыру, аның гап – гади нормаларын һәм кагыйдәләрен үзләштерү, мәдәни-гигиена күнекмәләрен, файдалы гадәтләренә тәрбияләү		
Физкультура-сәламәтләндерү эше		[3] бит 144
Мәдәни – гигиена күнекмәләрен тәрбияләү		[3] бит144
Физкультура		[3] бит 144
Төп хәрәкәтләренә, хәрәкәтчән уеннарның һәм күнегүләренә яқынча исемлеге		[3] бит145
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)		
Балаларның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру, сәламәт яшәү рәвешә кыйммәтләрен булдыру, хәрәкәт активлығының төрле төрләрен үстерү, куркынычсыз тәртип күнекмәләрен формалаштыр		
Балаларның сәламәтлеген ныгыту, сәламәт яшәү рәвешә кыйммәтләрен булдыру		[6] бит 88
Төрле хәрәкәт активлығын үстерү		[6] бит 89
Куркынычсыз үз-үзеңне тоту күнекмәләрен формалаштыру		[6] бит 89
Белем бирү өлкәсе «Танып-белү үсешә»		
Мәҗбүри өлеш		
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»		
Танып-белү үсешә танып – белү мәнфәгатьләрен, кызыксынучанлыкны һәм танып-белү мотивациясен үстерүне, танып-белү гамәлләрен формалаштыруны, воображение, игътибар, хәтер, күзәтүчәнлекне үстерүне, үз-үзе һәм әйләнә-тирәлек турында беренчел күзаллауларны формалаштыруны, гади табигый-фәнни күзаллауларны формалаштыруны күз алдында тот		
Сенсор тәрбия		[3] бит 147
Элементар математик күзаллауларны формалаштыру - Сан - Зурлык - Форма		[3] бит 47
Тирә-юньдәгеләр белән танышу - Әйләнә-тирә предметлар - Әйләнә-тирә табигать		[3] бит 148

- Социаль әйләнеш	
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөнеч» – «Радость познания»)	
Балаларны әйләнә – тирә дөнъя күренешләре һәм предметлары белән таныштыру, предметларны үзләштерү, танып-белү активлыгын һәм танып-белү сәләтен үстерү өчен шартлар тудыру	
Балаларны әйләнә-тирә дөнъя күренешләре һәм предметлары белән таныштыру. Предмет гамәлләрен үзләштерү	[4] бит 82
Танып – белү активлыгын һәм танып-белү сәләтен үстерү	[4] бит 83
Белем бирү өлкәсе «Сөйләм үсеше»	
Мәжбүри өлеш (Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»)	
Сөйләм үсеше сөйләмнең барлык якларын камилләштерүгә, сөйләмнең тавыш һәм интонацион культурасын, фонематик ишетү сәләтен үстерүгә, грамотага өйрәтү алшартларын формалаштыруга, сөйләм ижатын үстерү чарасы буларак сөйләм телен үзләштерүгә, китап мәдәнияте, балалар әдәбияты белән танышуга юнәлтелгән	
Сөйләм үсеше - Сөйләм үсеше мохите - Сүзлек формалаштыру - Сөйләмдә аваз культурасы - Сөйләмнең грамматик төзелеше - Бәйләнешле сөйләм	[3] бит 149
Сәнгать әдәбиятына тарту	[3] бит 151
Уку өчен әдәбиятның яқынча исемлеге	[3] бит 151
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөнеч» – «Радость познания»)	
Балаларда сөйләмне үстерү өчен шартлар тудыру. Махсус оештырылган уеннарда һәм дәресләрдә сөйләмнең төрле якларын үстерү	
Көндәлек тормышта сөйләмне үстерү	[4] бит 84
Сөйләмнең төрле якларын үстерү	[4] бит 84
Тәкъдим ителгән әдәбият исемлеге	[4] бит 85
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (туган (татар) теленә өйрәтү)	
Укыту-методик комплексы өчен төп бурыч-татар милләте балаларын туган телдә (татарча) дәрәс һәм матур итеп сөйләшәргә өйрәтү. Бу балаларның тирә-юньдәгеләрнең сөйләмен аңлау, сүзлек запасының әкрәнләп артуын, сүзләрнең мәгънәләрен аныклауны, тәкъдимнәрне төгәлләштерүне һәм сорауларга дәрәс жавап бирүне, шулай ук аралашуның төрле формаларын үзләштерүне (диалогка керә белү, монолог төзү) күздә тоту.. Беренче кечкенәләр төркеме өчен методик кулланма нигезендә тормышка ашырыла УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	[5] Беренче кечкенәләр төркеме өчен методик кулланма бит 32 – 142
Белем бирү өлкәсе «Сәнгать-эстетик үсеш»	
Мәжбүри өлеш (Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә	

кадәр»	
Сэнгать-эстетик үсеш балаларның сэнгать эшчәнлегенә төрле төрләрәндә ижади - ижади сәләтләрән үстерүне, сэнгать әсәрләрән аңлау һәм кыйммәтле – мәгънәле кабул итү, әйләнә-тирә дөньяга эстетик карашны үстерүне, сэнгати зәвык тәрбияләүне күз алдында тоту.	
Сэнгать белән танышу	[3] бит 156
Сынлы сэнгать эшчәнлеге - Рәсем ясау - әвәләү	[3] бит 156
Конструктив-модель эшчәнлек	[3] бит 158
Музыкаль тәрбия - Тыңлау - Жырлау - Музыкаль – ритмик хәрәкәт	[3] бит 158
Якынча музыкаль репертуар	[3] бит 159
Театраль уеннар	[3] бит 160
Белем бирү мөнәсәбәтләрәндә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)	
Балаларда әйләнә-тирәлеккә эстетик караш тәрбияләү, эшчәнлекнең төрле төрләрәндә жәлеп итү, музыка мәдәниятенә, театральләштерелгән эшчәнлеккә тарту өчен шартлар тудыру	
Балаларның әйләнә-тирә дөньяга эстетик карашын үстерү	[4] бит 85
Сынлы сэнгать төрләрәндә жәлеп итү	[4] бит 86
Музыка сэнгатенә тарту	[4] бит 87
Тәкъдим ителгән музыкаль репертуар	[4] бит 87
Белем бирү өлкәсе «Социаль – коммуникатив үсеш»	
Мәжбүри өлеш (Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»)	
Беренчел кыйммәтле күзаллаулар формалаштыру, аралашу сәләтен үстерү, үз-үзенә жайга салу, уен эшчәнлеге, үз-үзенә хезмәт күрсәтү күнекмәләрән үстерү, хезмәткә тарту, куркынычсызлык нигезләрән формалаштыру	
Беренчел кыйммәтле күзаллаулар формалаштыру - Мин образы - Әхлакый тәрбия - Патриотик тәрбия	[3] бит 153
Коммуникатив сәләтләрне үстерү - Аралашу, хезмәттәшлеккә әзер булу - Балалар – олылар бергәлеген формалаштыру	[3] бит 153
Жайга салу сәләтен үстерү - Гомуми кабул ителгән кагыйдәләр һәм нормаларны үзләштерү - Максатчанлыкны үстерү, үз-үзенә жайга салу	[3] бит 154
Социаль күзаллаулар, осталык, күнекмәләр формалаштыру - Уен эшчәнлеген үстерү - Үз-үзенә хезмәт күрсәтү күнекмәләрән үстерү - Хезмәткә тарту - Куркынычсызлык нигезләрән формалаштыру	[3] бит 154
Белем бирү мөнәсәбәтләрәндә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость	

познания»)	
Аралашу, өлкөннөр һәм яшьтәшләр белән аралашу, алар белән бергә эшләрү, социаль һәм эмоциональ үсеш өчен шартлар тудыру	
Өлкөннөр белән аралашу өлкәсендә	[4] бит 81
Социаль мөнәсәбәтләрне үстерү һәм яшьтәшләр белән аралашу	[4] бит 81
Уен эшчәнлеген үстерү өлкәсендә	[4] бит 81
Социаль һәм эмоциональ үсеш өлкәсендә	[4] бит 82

2.3. ОЛЫЛАР ҺӘМ БАЛАЛАР АРАСЫНДА ҮЗАРА БӘЙЛӘНЭШ

ФГОС буенча [3] п.1.2, 1,3 1.4, 1,6, 3.2. (3.2.1 – 3.2.9
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 42 – 43
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр»[3] бит 64 – 96
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы Сөөнеч) – «Радость познания») [4] бит 163 – 266

Ял итү эшчәнлеге чараларын оештыру планы балалар белән тәрбия эше

Ай	Тема	Юнәлеше	Формасы
Сентябрь	Балалар белән чаралар		
	1.«Бакчабызны яратыгыз!» – зурлар төркеме балалары бездә кунакта	Социаль	Танып-белү эшчәнлеге
	2. «Көзге Альпинария»	Танып-белү	Экскурсия
	3. Яшелчәләр турында табышмаклар әйтү	Танып-белү	Викторина
	4. «Мәктәпкәчә яшьтәге хезмәткәрләр көне»	Патриотик, социаль	Акция
	Балалар һәм ата-аналар белән чаралар		
	1. «Көзге матурлык» – традицион булмаган алым белән табигать материалыннан көзгә кул эше ясау.	Этик- эстетик	Остаханә
2. «Әкиятләр илендә»–әкият сәхнәләштерү.	Социаль	Театр	
Октябрь	Балалар белән чаралар		
	1. Тере почмактагы хайваннар белән танышу	Танып-белү	Экскурсия
	2.«Икенче тормыш бүлек итик» /балалар белән ертылган китапларны ябыштыру/	Хезмәт	Остаханә
	3. «Светофор нигә кирәк?»	Танып-белү	Танып-белү эшчәнлеге
	4. Балаларны бакчага йөрүче зур балалар белән таныштыру	Социаль	Экскурсия

	Балалар һәм ата-аналар белән чаралар		
	1. «Безгә көз кунакка килгән»	Социаль	Күнел ачу
	2.«Көзге бүләкләр» күргәзмәсе	Хезмәт	Остаханә
Ноябрь	Балалар белән чаралар		
	1. «Табип хезмәте белән танышыйк»	Социаль Танып-белү	Эксурсия
	2. «Татлы витаминнар»	Танып-белү	Укыту вакыйгасы
	3. «Мин сәламәт булып үсәрмен»	Физик һәм сәламәтлек	Күнел ачу
	4. «Минем Ватаным»	Патриотик	Танып-белү эшчәнлеге
	Балалар һәм ата-аналар белән чаралар		
	1. Балаларны татар халык ашлары белән сыйлау	Социаль	Чәй эчү
2. «День Матери»	Социаль, патриотик	Ял итү чарасы	
Декабрь	Балалар белән чаралар		
	1.«Кыш килде»	Танып-белү	Викторина
	2.Кыш көне куркынычсызлык кагыйдәләре	Танып-белү	Танып-белү эшчәнлеге
	3«Яна ел килә безгә» чыршы уенчыгы ясау	Хезмәт	Мастер –класс
	4. Кышкы күнел ачу уеннары	Социаль	Ял итү чарасы
	Балалар һәм ата-аналар белән чаралар		
	1. Кошларга жимлекләр ясау	Хезмәт	Остаханә
2.Яна ел бәйрәме	Социаль	Концерт	
Январь	Балалар белән чаралар		
	1.Чыршы белән хушлашу	Социаль	Күнел ачу
	2.«Кышлаучы кышлар»	Танып-белү	Танып-белү эшчәнлеге
	3. «Рус халык әкиятләре»	Социаль	Театр
	4.«Паркка барабыз»	Танып-белү	Эксурсия
Балалар һәм ата-аналар белән чаралар			
	1.«Балаларга үз кулларыбыз белән уенчыклар»	Хезмәт	Остаханә
	2. Татар халык уеннары уйнау	Социаль	Ярыш
Февраль	Балалар белән чаралар		
	1.«Сәламәтлек серләре»	Танып-белү	Танып-белү эшчәнлеге
	2. «Хәрби һөнәрләр»	Танып-белү, патриотик	Танып-белү эшчәнлеге
	3. «Әтиемә бүләккә»	Хезмәт	Мастер-класс
	4.«Күңелле старт»	Физик һәм сәламәтлек	Ярыш
	Балалар һәм ата-аналар белән чаралар		
	1.«Татар халык әкиятләре буйлап»	Социаль	Театр
2. 23нче февраль - Әтиләр бәйрәме	Социаль, патриотик	Күнел ачу	
Март	Балалар белән чаралар		

	1. Өнилэргэ бүлэк	Хезмэт	Остаханэ
	2. «Масленница»	Социаль	Ял итү чарасы
	3. «Пешекчелэр кайда эзерлилэр»	Танып-белү	Экскурсия
	4.«Яз килде»	Танып-белү	Викторина
	Совместные мероприятия с детьми и родителями		
	1. Балалар белэн суган утырту	Хезмэт	Танып-белү эшчэнлеге
	2. Өнилэр бэйрэме	Социаль	Концерт
Апрель	Балалар белэн чаралар		
	1. «День смеха»	Социаль	Күнел ачу
	2. «Күчмэ кошлар»	Танып-белү	Викторина
	3. Тегермэн майданчыгына	Танып-белү	Экскурсия
	4. «Бергэ-без көчлөрөк»	Физик һәм сәламәтлек	Ярыш
	Балалар һәм ата-аналар белэн чаралар		
	1. «Безнең яраткан йорт хайваннарыбыз»	Социаль	Фотокүргөзмә
2.Яз бэйрэме	Социаль	Күнел ачу	
Май	Балалар белэн чаралар		
	1. «Балалар бакчасын чиста тотучы апалар янында»	Патриотик	Укыту вакыйгасы
	2. Су белэн тәжрибэлэр	Танып-белү	Танып-белү эшчэнлеге
	3. «Без эшлэргэ яратабыз»	Хезмэт	Күнел ачу
	4. «Жэйге уеннар»	Физик һәм сәламәтлек	саф һавада күнел ачу чарасы
	Балалар һәм ата-аналар белэн чаралар		
	1.«Экологик калейдоскоп»	Танып-белү	Квест
	2.«Табиғаткә зыян салмыйча ял итәбез»	Социаль	Ял итү чарасы

Тәкъдим ителгән юнәлешләр	Тәкъдим ителгән үткәру формалары
Патриотик	Ял итү чарасы
Хезмэт	Танып-белү эшчэнлеге
Социаль	Квест
Танып-белү	Акция
Физик һәм сәламәтлек	Күнел ачу
Этик- эстетик	Укыту вакыйгасы
	Ярыш
	Остаханэ
	Викторина
	Концерт
	Чэй эчү
	Театр
	Ярминкә
	Фестиваль
	Экскурсия
	Мастер-класс
	Проект

2.4. ПЕДАГОГИК КОЛЛЕТИВНЫҢ МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕЛӘРНЕҢ ГАИЛӘЛӘРЕ БЕЛӘН ҮЗАРА БӘЙЛӘНЕШЕ

ФГОС буенча [3] п. 1.4, 1.6
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 43-45
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] бит 96 – 100
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 166 – 170

Ата – аналар белән эшләнүнең перспектив планы

Вақыты	Тематикасы	Үткәру алымы
Сентябрь	1. «3-4 яшьлек баланың балалар бакчасында адаптацияләшүе». 2. Баланың адаптацияләшүе 3. Танышу анкетасы 4. 3-4 яшьлек баланың яшь үзенчәлекләре	Ата –аналар жыылышы. Презентация күрсәтү. Папка – ширма. Анкеталаштыру. Консультация.
Октябрь	1. Балалар бакчасыннан соң кияренкелекне ничек бетергә? 2. Нәрсә ул сенсорика һәм моторика? 3. Кече яштыгә балаларның сенсорик үсеше. 4. Балаларның уенчык хужалыгы	Язып кую. Әңгәмә. Консультация. Консультация.
Ноябрь	1. Дәрәс туклану балалар өчен сәламәтлек нигезе. 2. Сезнең балагызның характеры. 3. Балаларның кирелеге, көйсезлеге. 4. Анче яштыгә балаларның гигиеник һәм үз –үзенә хезмәт күрсәтү алымнарының үсеше.	Консультация. Анкеталаштыру. Белешмә. Тематик ата –аналар жыылышы
Декабрь	1. Нәниләрнең сенсорик үсеше . 2. Балаларның нерв эшчәнлеге үзенчәлекләре. 3. Баланың сәламәтлеккә юлы гаилә аша бара.	Консультация. Анкеталаштыру.
Январь	1. 3-4 яшьлек балаларның кирелеге, көйсезлеге. 2. 3–4 яшьлек баланың сөйләм үсеше үзенчәлекләре. 3. Юл әлифбасы.	Әңгәмә. Консультация. Папка - ширма.
Февраль	1. Мин үзем. 2. Һәр гаиләнең ял көннәрен үткәру традицияләре бар 3. Ял көне маршрутлары буйлап.	Белешмә. Папка - ширма. Фото күргәзмә.
Март	1. Теләсә нинди һава торышы вақытында уйныйбыз. 2. Баланы ничек рәсем ясарга өйрәтергә. 3. Баланың кул сенсорикасы һәм вак моториканың үсешендә дидактик уенның.	Киңәшләр Белешмә. Сенсорика буенча уеннар күргәзмәсе.
Апрель	1. Безнең уңышларыбыз, нәтижәләр	Йомгаклау ата –аналар

	2. Сөйләм үсешенә балалар фольклорын куллану.	жыелышы Консультация.
Май	1 Баланың акыл үсешенә бармак гимнастикасының тәэсире. 2. Балаларның чыныгуы.	Консультация Папка-ширма

III. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. БАЛАНЫҢ ҮСУШЕН ТӘЭМИН ИТҮЧЕ ПСИХОЛОГИК-ПЕДАГОГИК ШАРТЛАР

ФГОС буенча [1] п. 3.1, 3.2 (3.2.1 – 3.2.9)
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 9 – 10 [2] бит 48
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] бит 64- 86
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 170 – 171

3.2. ҮСТЕРЕШЛЕ ПРЕДМЕТЛЫ ТИРӘЛЕК

РППС ФГОС нигезендә [1]п. 3.1, 3.3(3.3.1 – 3.3.5)
РППС мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2]ст. 49 – 53
РППС мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3]ст. 45 – 59
РППС мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлешендә (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4]ст. 171- 179

Требования к уголкам ЭРС + УМК в детском саду

Татар һәм рус телләрен өйрәнүче мәктәпкәчә яшьтәге балалар аны ясалма булдырылган тел мохите шартларында үзләштерәләр. Тел мохите үсеше характерына ия. Телләргә үстерүче мохит төшенчәсе үз эченә тел тирәлеген дә (тел мохитен), шулай ук баланың предметлы-үсүче мохитен дә ала. Балалар бакчасында татар теле белән шөгыйльләнү өчен кабинет булдырылган. Анда ТР һәм РФ Дәүләт символлары, туган шәһәрнең, башкаланың төп истәлекле урыннары төшерелгән фоторәсемнәр, татар (рус) декоратив-гамәли сәнгатьнең матур альбомнары, төрле балалар рәсемнәре, проектлар, мнемосхемалар, уенчыклар - татар әкиятләре геройлары, балалар сәнгать әдәбияты, аудио -, видеоязмалар бар һ.б. Татар телендә сөйләшәргә өйрәнү-ул сүзләр һәм гыйбарәләргә өйрәнү генә түгел, ә башка мәдәни киңлектә яшәргә өйрәнү дә. Башка телне өйрәнү-ул башка мәдәният, башка халыкларның бәйрәмнәре, гореф-гадәтләре, әкиятләре, балалар уеннары һәм фольклоры белән танышу да. Шулай итеп, телләр төшенчәсенә мәдәни сүз өстәләр.

Кечкенэләр төркеме

Татар	Русс
Идел буге халыклары мәдәнияте белән танышу	
1. Татар, рус милли киемендәге курчаклар (малай һәм кыз)	1. Татар, рус милли киемендәге курчаклар (малай һәм кыз)
2. Туган шәһәр турында материал (3-4 иллюстрация)	2. Туган шәһәр турында материал (3-4 иллюстрация)
3. Туган теледә әдәбият эчтәлегә балаларның яшь үзенчәлекләренә туры килә	3. Сәнгать әдәбияты (татар халык әкиятләрен һәм татар язучылары әсәрләрен тәржемә итү)
4. Татар халык әкиятләренә һәм татар язучылары әсәрләренә иллюстрацияләр	4. Татар халык әкиятләренә һәм татар язучылары әсәрләренә иллюстрацияләр
5. Г. Тукая портреты	
УМК буенча үткән материалын ныгыту	
Материаллар 2-4 яшьлек балалар өчен туган тел татар милләте балаларын укуыту буенча УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Ж.	
1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшь, 3-4 яшь	
2. Иллюстрациялар картиналар УМК.	
3. Дидактик, сүзле, ИКТ- уеннар (педагоглар тарафыннан эшләнгән) УМК. Буенча	
ДОУ педагогларына УМК материалларын эштә кулланырга тәкъдим ителә	
Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә белем бирүне оештыруның заманча дәрәжәсен тәмин итү һәм Идел буге халыклары мәдәнияте белән танышу өчен өстәмә материал	
1. Татар мультфильм житештерүнең яңа төзелгән мультфильмнәре. 2. Габдулла Тукай әсәрләре буенча булдырылган мультфильмнар. 3. Татар телендә «Союзмультфильм» студиясенә мультпликация фильмнары (5 өлештә) 4. DVD, CD - ТР Министрлыгыннан кәргән материаллар 5. ТНВ каналының «Әкият илендә» - телетапшырулар материаллары мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен балаларга сөйләм өйрәтү максатларында булдырылган.	

3.3. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ӨЧЕН КАДРЛАР ШАРТЛАРЫ

ФГОС ДО нигезендә [1] п.3.1, 3.4 3.4.1 – 3.4.4
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] ст. 54 – 55
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] ст. 59 – 63
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] ст. 179 - 180

3.4. МАТЕРИАЛЬ-ТЕХНИК ҺӘМ МЕТОДИК ТУЛЫЛАНДЫРУ

ФГОС ДО нигезендә [1] п. 3.1, 3.5, 3.5.1
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2]ст. 55 – 57
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3]ст. 334 -342
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] ст. 180 - 181

3.5. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ӨЧЕН ФИНАНС ШАРТЛАРЫ

ФГОС ДО нигезендә [1] п.3.1, 3.6 3.6.1 – 3.2.9
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] ст. 58 – 67
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] ст. 181 - 182

3.6. БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН КОМПЛЕКСЛЫ- ТЕМАТИК ПЛАНЛАШТЫРУ

Белем бирү процессын комплекслы – тематик принципта һәм мәгариф өлкәләренең интеграциясен исәпкә алып төзү элге максатка ирешү мөмкинлеге бирә. Бер үзәк тема тирәсендә бөтен белем бирү процессын төзү балалар үсеше өчен зур мөмкинлекләр бирә.. Темалар белем бирү эшчәнлеген проектлар рәвешендә оештырырга ярдәм итә, димәк, оптималь ысул белән файдаланып. Белем бирү процессын төзүнең тематик принцибы региональ компонентны (мәгариф өлкәсендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлешендә) жиңел кертергә, белем бирү учреждениесенең үзенчәлеген исәпкә алырга мөмкинлек бирә.

Белем бирү эшчәнлеген планлаштыру белән Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасына тәкъдимнәр [2] бит 67 – 68
«Туганнан алып мәктәпкәчә белем бирү»инновацион программасы нигезендә белем бирү эшчәнлеген планлаштыру буенча тәкъдимнәр [3] бит 77 – 96
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлешен (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)планлаштыруга тәкъдимнәр [4] бит 182 – 183

Комплекслы-тематик планлаштыру

Ай	Атна	Младшая группа
Сентябрь	1	Безнең яраткан балалар бакчасы
	Йомгаклау чарасы	Күңел ачу «Балалар бакчасы-балалар өчен йорт»
	2	Уенчыклар. КГН. Дуслык һәм ярдәм
	3	Табигать календаре
	4	Минем йортым. Минем шәһәр
	5	Минем йортым. Минем шәһәр
	Йомгаклау чарасы	Экскурсияләр һәм максатчан йөрүләр. «Мин яши торган төбәк»темасына рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр күргәзмәсе

Октябрь	1-2	Көз мул вакыт
	3	Мониторинг
	Йомгаклау чарасы	«Көз бүлөклөрө», «Көз буяулары» балалар ижаты күргөзмөсө
	4	Саламатлек атналыгы
Ноябрь	1	Мин дөнъяда кеше
	Йомгаклау чарасы	«Без саламат яшәү рәвешә өчен» рәсем, плакатлар күргөзмөсө
	2	Барлык һөнәрләр дә кирәк, барлык һөнәрләр дә мөһим
	Йомгаклау чарасы	Экскурсия
	3	Көн күреш предметлары. Материаллар белән танышу
	4	Йорт һәм кыргый хайваннар һәм кошлар
	Йомгаклау чарасы	«Безнең Кечкенә дусларыбыз», «Безнең питомниклар» темасына рәсемнәр, плакатлар, фотографиялар күргөзмөсө
Декабрь	1-2	Кыш-кыш
	3-4	Яңа ел мәшәкәтләре. Яңа ел бәйрәме
	5	Яңа ел мәшәкәтләре. Яңа ел бәйрәме
	Йомгаклау чарасы	Яңа ел бәйрәмнәре
Январь	2-4	Кышкы калейдоскоп. Кышкы уеннар
	Йомгаклау Чарасы	«Кыш» бәйрәме, Балалар ижаты күргөзмөсө
Февраль	1	Куркынычсызлык әлифбасы
	2	Куркынычсызлык әлифбасы
	Йомгаклау Чарасы	Юл йөрү кагыйдәләре һәм тормыш иминлегә нигезләре буенча күңел ач
	3	Туган тел атналыгы
	4	Без кыю һәм көчле булып үсәбез
	Йомгаклау чарасы	«Житез һәм оста» физкультура ялы
Март	1	8 Март-әниләр көне
	Йомгаклау чарасы	«8 Март бәйрәме» темасына рәсем, плакатлар, фотографиялар, күңел ачу күргөзмөсө
	2	Минем яраткан уенчыгым. Халык уенчыгы
	Йомгаклау чарасы	«Минем яраткан уенчыгым» темасына рәсемнәр, плакатлар, фотографиялар күргөзмәс
	3	Саламатлек атналыгы
	4	Балалар китабы атналыгы
	5	Балалар китабы атналыгы
	Йомгаклау чарасы	«Анда таныш булмаган юлларда ...» рәсем күргөзмөсө
Апрель	1	Яз. Табигатьнең уянуы
	2	Мин табигать дөнъясында
	3	Табигатьтә мөҗизалар
	Йомгаклау	Яз бәйрәме

	Чарасы	
	4	Мониторинг
Май	1	Май бэйрәмнәре
	2	Әкиятләр атналыгы
	Йомгаклау Чарасы	Рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр, күңел ачу күргәзмәсе «Нәрсә өчен бу әкиятләр»
	3	Исәнме, жәй!
	4	Без табигать сакчылары
	Йомгаклау чарасы	Рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр күргәзмәсе «Тиздән жәй» «Табигатьне саклайк»

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең расписаниясе

Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнжешәмбе	Жомга
9.00 – 9.15 Рәсем	9.00 – 9.15 Сөйләм теле	9.00 – 9.10 Элементар математик кузалауны формалаштыру	9.00 – 9.15 Әвәләү/ ябыштыру	9.00 – 9.15 Танып белү Бербөтен дөнья күренешен формалаштыру
9.25 – 9.40 Физкультура	9.25 – 9.40 Физкультура (урамда)	9.25– 9.40 Физкультура	9.25– 9.40 Жыр – бию	9.25– 9.40 Жыр – бию

«Физик культура» белем бирү өлкәсе буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
сентябрь	1	1-2.Пр. эчтәлеге: Тәрбияче артыннан төркемләп туры юнәлештә йөрү һәм йөгерүне, урында ике аякта сикерүне үстөрү		Сүзләргә татарча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, сабулыгыз	Л.И.Пензулаева “Физкультурны е занятия в детском саду” (2 я младшая группа) 24 – 25 бит 25 – 26 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне		Бармак уены «Гаилә»	23-24 бит.

		саклап, кечерэйтелгэн мәйданчык таянычынды йөрөргә өйрәтү			
	2	1-2.Пр. эчтәлеге: Сигналга хәрәкәт итү алымын, тирәлектә ориентлашуны, шнур астына төркемләп керүне жәелдерү	«Куллар уены»		26-27 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне саклап, кечерэйтелгэн мәйданчык таянычынды йөрөргә өйрәтү.	Сүзле-хәр.уен «Туп»		23-24 бит
	3	1-2.Пр. эчтәлеге: Тәрбияче артыннан төркемләп туры юнәлештә йөрү һәм йөгерүне, урында ике аякта сикерүне үстерү;	«Бишек» жыры	Сүзләрне русча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, саубулыгыз	24-25 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне саклап, кечерэйтелгэн мәйданчык таянычынды йөрөргә өйрәтү	Уен «Карусель»		23-24 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Сигналга хәрәкәт итү алымын, тирәлектә ориентлашуны, шнур астына төркемләп керүне жәелдерү	Уен «Ак калач»	Сүзләрне русча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, саубулыгыз	26-27 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тәрбияче артыннан төркемләп туры юнәлештә йөрү һәм	Өйтенү «Саескан»		24-25 бит

		йөгерүне, урында ике аякта сикерүне үстерү;				
Октябрь	1	1-2. Пр.эчтөлегө: Таянычның чиклэнгән мәйданчыгында тигезлекне саклап йөрүне үстерү, сикергәндә бөклэнгән аякларга чүгәләү алымын жәелдерү	Мәкальләр куллану «Кем эшләми...»		28-29 бит	
		3. Пр. эчтөлегө: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне саклап, кечерәйтелгән мәйданчык таянычында йөрергә өйрәтү	«Яңгыр, яу!» әйтенү.		23-24 бит	
	2	1-2. Пр.эчтөлегө: Сикерүдә аякларны чүгәләп утыруны, бер-берсенә тупны тәгәрәтү өстендә эшләү	Санамыш куллану «Әке, пәке...»		29 бит.	
		3. Пр. эчтөлегө: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне саклап, кечерәйтелгән мәйданчык таянычында йөрергә өйрәтү		Сүзле- хәр. уен «Туп»	23-24 бит	
	3	1-2. Пр.эчтөлегө: Сигналга туктаусыз йөрергә һәм йөгерергә, шуышырга күнектерү; туп белән уенлы күнегүдә житезлекне жәелдерү			«Балалар бакчасы турында» иллюстраци я ләр карау	30-31 бит
		3. Пр. эчтөлегө: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне	Бармак уены «Гаилә»		23-24 бит	

		саклап, кечерэйтелгэн мәйданчык таянычынды йөрергә өйрәтү.			
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Балаларны бер- берсенә комачауламыйча, эйләнә- тирәнең мәйданын биләп алырга йөрергә, йөгерергә өйрәтү. Дуга аша тупны тәгәрәтергә; дүртаякланып үрмәләргә күнектерү. Балаларда ясалган хәрәкәтләрден ләззәт алуларын тудыру.	Өйтенү «Йөгерек су»		32-32 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне саклап, кечерэйтелгэн мәйданчык таянычынды йөрергә өйрәтү		“Бишек” жыры	23-24 бит
Ноябрь	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Таянычның чикләнгән мәйданчыгында тигезлекне саклап йөрүне үстерү, сикергәндә бөкләнгән аякларга чүгәләү алымын жәелдерү	Уен «Ак калач»		33-34 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү; тигезлекне саклап, кечерэйтелгэн мәйданчык таянычынды йөрергә өйрәтү.	Мәкальләр	Сүзләрне татарча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	23-24 бит
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Бер колоннада		Сүзле уен «Туп»	34-35 бит

		биремнәр үтәп йөрүне, бер кыршаудан икенче кыршауга сикерүне булдыру;чүгэлэнгән аякларга сикерергә өйрәтү;күз караучанлыгын һәм хәрәкәт координациясен жәелдереп, бер-берсенә тупны тәгәрәтүне үстерү			
		3. Пр.эчтәлеге: Тирәлектә төрле юнәлешләрдә йөргәндә ориентировканы жәелдерү;тигезлекне саклап, кечерәйтелгән майданчык таянычында йөрергә өйрәтү		Сүзләрне татарча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, саубулыгыз	23-24 бит
	3	1-2. Пр.эчтәлеге: Тәрбияче сигналына хәрәкәтләрне эшләү алымын жәелдерү;тупны әйберләр арасыннан тәгәрәткәндә житезлек һәм хәрәкәт координациясен жәелдерү.	Фольклор «Баланы юатканда»		35-37 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тирә-юньдә ориентлашырга өйрәтү. Уенның сүзләрен бергәләп өйрәнү һәм сүзләре буенчә хәрәкәт итәргә өйрәтү.		Сүзләрне татарча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Сигналга карап туктарга ,түгәрәк буенча бер- бер артлы йөрергә өйрәтү. Скамейка өстендә тупны тәгәрәтергә; педагогның сөйләме буенча жиңел күнегүләр ясарга өйрәтү.	Иллюстрацияләр карау «Чистай»		Л.А. Парамонова, 157-158 бит, № 23-24.
		3. Пр. эчтәлеге:	Р.Миңнуллин		37-38 бит

		Тәрбияче сигналына хәрәкәтләрне эшләү алымын жәелдерү; тупны әйберләр арасыннан тәгәрәткәндә житезлек һәм хәрәкәт координациясен жәелдерү	«Мияу»		
Декабрь	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә ориентлашуны жәелдереп, сикергәндә тотрыклы тигезлекне саклап, таралып йөрү һәм йөгәрүне булдыру.	Картиналар карау «Кышкы табигать»		38-40 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тигезлекне саклауга күнегүләр эшләргә өйрәтү	Татар халык жырларын тыңлау.	Сүзләрне русча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	43 бит
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Биремнәр эшләп йөрергә һәм йөгәрергә, скәмиядән сикергәндә чүгәләргә, тупны тәгәрәтергә өйрәтү;	Кыш бабай – әңгәмә.		40-41 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тигезлекне саклауга күнегүләр эшләргә өйрәтү.	Уен «Карусель»		43 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Тәрбияче сигналына туктап йөрүне һәм йөгәрүне, әйберләр арасыннан тупны тәгәрәтүне, дуга астына төркемләп шуышып керүне булдыру.	Санамыш куллану	Бармак уены «Гаилә»	41-42 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Тигезлекне саклауга күнегүләр эшләргә өйрәтү.	Әйтәнү «Монда май бар иде...»		43 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә ориентлашуны жәелдереп, таралып йөрү һәм йөгәрүне, такта буйлап йөргәндә тигезлекне	Рус халык уены «Жмурки»		42-43 бит.

		саклауны булдыру			
		3. Пр. эчтәлеге: Тигезлекне саклауга күнегүләр эшләргә өйрәтү		Сүзләрне русча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	43 бит
Январь	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Биремне үтәп йөрүне кабатлау; таянычның чикләнгән майданчыгында тигезлекне саклап йөрүне үстерү, алга таба этелеп ике аякта сикерү өстендә эшләү.	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		43-45 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Кар сукмагы буйлап йөрүне булдыру	Санамыш куллану «Бер тай, ике тай...»	Сүзләрне русча әйтергә	49 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Әйберләр тирәли йөргәндә тәрбияче сигналына хәрәкәт итү алымын жәелдерү; бер-берсенә тупны тәгәрәткәндә житезлек жәелдерү; хәрәкәт координациясен жәелдереп, шуышу күнегүен кабатлау.	Әйтенү «Саескан – карга»		45-46 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Кар сукмагы буйлап йөрүне булдыру.			49 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Биремне үтәп йөрүне кабатлау; куллар белән идәнгә тимичә, дуга астына керүне булдыру; таянычның чикләнгән майданчыгында тигезлекне саклап йөрүне үстерү.	Уен «Ак калач»		47-49 бит
3. Пр. эчтәлеге: Кар сукмагы буйлап йөрүне булдыру				49 бит	
Февраль	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Әйберләр тирәли йөрү һәм йөгәрүне			50 бит

		булдыру; алмашлы адым белән йөргәндә хәрәкәт координациясен үстерү; алга таба этелеп сикерүне кабатлау.			
		3. Пр. эчтәлеге: Чокырдан чокырга сикерергә, кар өеме буйлап йөергә өйрәтү.	Әйтенү «Монда майбар иде...»		54 бит
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Биремн е үтәп йөрүне һәм йөгөрүне, биеклектән йомшак чүгәләп сикерүне кабатлау; туп белән эшлөгәндә күз караучанлыгын һәм хәрәкәт координациясен жәелдерү.	«Бишек» жыры		51-52
		3. Пр. эчтәлеге: Чокырдан чокырга сикерергә, кар өеме буйлап йөергә өйрәтү.	Р. Миңнуллин «Мияу»		54 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Хәрәкәт координациясен жәелдереп, алмашлы адым белән йөрүне булдыру; күз караучанлыгын жәелдереп, шнур аша тупны бәергә өйрәтү; куллар белән идәнгә тимичә, дуга астына керүне кабатлау.	Санамыш «Бер тай...» куллану		52-53 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Чокырдан чокырга сикерергә, кар өеме буйлап йөергә өйрәтү.			54 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Дуга астына төркемләп шуышып керүне, таралып йөрү һәм йөгөрүне булдыру; тигезлекне саклау күнегүләрен кабатлау	Жыр «Кечкенә бәтиләр»		53-54 бит
		3. Пр. эчтәлеге:			54 бит

		Чокырдан чокырга сикерергэ, кар өеме буйлап йөрергэ ойрэтү.			
т	1	1-2. Пр. эчтэлеге: Таянычның чиклэнгән майданчыгында тигезлекне саклап йөрүне үстөрү,эйберләр арасыннан сикерүне кабатлау;түгэрэк буенча йөрү һәм йөгөрү өстендә эшләү	Жыр «Яз, яз житә»		54-55 бит
		3. Пр. эчтэлеге: Шнур, скәмия буйлап йөрергэ ойрэтү;хәрәкәтле уеннарның мәгънәсенә төшендерү.		Сүзләрне русча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	59-60 бит
	2	1-2. Пр. эчтэлеге: Таралып йөрү һәм йөгөрүне булдыру;урыннан ераклыкка сикерергә ойрэтү;тупны тәгәрәткәндә житезлек жәелдерү.			56-57 бит
		3. Пр. эчтэлеге: Шнур, скәмия буйлап йөрергә ойрэтү;хәрәкәтле уеннарның мәгънәсенә төшендерү.	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		59-60 бит
	3	1-2. Пр. эчтэлеге: Тәрбияче сигналына хәрәкәт итү алымын жәелдерү;тупны идәнгә бәрәп, ике кул белән тотуны булдыру.		Сүзләрне русча әйтергә: бер, ике,өч.	57-58 бит.
		3. Пр. эчтэлеге: Шнур, скәмия буйлап йөрергә ойрэтү;хәрәкәтле уеннарның мәгънәсенә төшендерү	Жыр «Яз, яз житә»		59-60 бит
	4	1-2. Пр. эчтэлеге: Әйберләр арасыннан			58-59 бит

		йөргөндө һәм йөгөргөндө хэрэкэт координациясен жәелдерү; шуышу күнегүлөрөн кабатлау; йөргөндө тотрыклы тигезлекне саклауны булдыру.			
		3. Пр. эчтәлеге: Шнур, скәмия буйлап йөрергә ойрәтү; хэрэкәтле уеннарның мәгънәсенә төшендерү.	Уен «Карусель»		59-60 бит
Апрель	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Әйберләр тирәли йөрү һәм йөгөрүне, шнур аша сикерүне кабатлау; йөргөндө тотрыклы тигезлекне саклауны булдыру.	Рус халык жырларын тыңлау.		60-61 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Шнур аша атлап чыгуны, шнур астына керүне булдыру.			64-65 бит
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Биремне үтәп йөрүне һәм йөгөрүне, сикергөндө аякларны чүгәләп утыруны булдыру; туп белән күнегеләр эшлөгөндө житезлек жәелдерү			61-62 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Шнур аша атлап чыгуны, шнур астына керүне булдыру.	Уен «Ак калач»		64-65 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Биремне үтәп йөрүне һәм йөгөрүне кабатлау; туп белән күнегүләрдә житезлек һәм күз караучанлыгын жәелдерү; учта шуышу өстендә эшләү.			62-63 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Шнур аша атлап чыгуны, шнур	Әйтенү «Монда май бар иде...»		64-65 бит

		астына керүне булдыру			
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Тәрбияче сигналына туктап йөрүне булдыру; әйберләр арасыннан шуышуны кабатлау; йөргәндә тотрыклы тигезлекне саклауны булдыру.			63-64 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Шнур аша атлап чыгуны, шнур астына керүне булдыру	Сүзле уен «Туп»		64-65 бит
Май	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Тирәлектә ориентлашуны жәелдереп, таралып йөрү һәм йөгерүне кабатлау; тигезлекне саклауда һәм сикерүдә биремнәрне кабатлау		Сүзләрне русча әйтергә: бер ике	65-66 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Туп белән күнегүләрне ныгыту.	Фольклор «Баланы юатканда»		69 бит
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Әйберләр арасыннан йөрү һәм йөгерүне, скәмиядән чүгәләнгән аякларга басып сикерүне, бер-берсенә тупны тәгәрәтүне булдыру			66-67 бит
		3. Пр. эчтәлеге: Туп белән күнегүләрне ныгыту.	Жыр «Мин жырлыйм, жырлайм...»		69 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Тәрбияче сигналына биремнәр үтәп йөпү, тупны өскә ыргыту һәм тогу, гимнастик скәмиядән шуышу өстендә эшләү			67-68 бит.
		3. Пр. эчтәлеге: Туп белән күнегүләрне ныгыту..	Фольклор «Баланы юатканда»		69 бит

Сөйләм теле үстөрү буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
Сентябрь	1	«Безнең уенчыклар» Балаларда предметларны тасвирлау, вак моториканы камилләштерү, исем, сыйфат кулланып гади жөмлөләр төзөргә өйрәтү. “ш” авазын ныгыту.		Сүзләргә русча әйтергә: исемсез, сабуулыгыз	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 133-136 бит
	2	«Бакчабызда уенчыклар белән уйныйбыз» Тәрбияче соравына аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү. Сөйләм сулышын үстөрү.			Кулланма материал
	3	«Балалар бакчасы» Балалар бакчасы турында күзаллауларын киңәйтү. Сөйләм телен багу.		Бармак уены «Гаилә»	Кулланма материал
	4	«Яшелчәләр» Яшелчәләр турындагы белемнәрен ныгыту. Сорауларга дөрес җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү. Диалогик сөйләмне үстөрү.	Сүзле уен «Туп»		«Татарча өйрәник» 80 бит
Октябрь	1	«Алтын көз» Балаларның көзгә үзгәрешләр турындагы белемнәрен ныгыту. Эчтәлек буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 137-139 бит
	2	«Гаилә» Балаларның гаилә һәм гаилә әгъзалары турындагы белемнәрен багуны дәвам итү. Олылар белән ирекле аралашу күнекмәләре тәрбияләү. Сүзлек байлыгын ныгыту.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 140-141
	3	«Песи балалары белән» дигән сюжетлы картина карау һәм хикәя төзү. Песи һәм аның балалары исемнәрен сөйләмдә куллану. Тәрбияче ярдәмендә уенчык турында кыска хикәя төзөргә өйрәтүне дәвам итү.	Тиз әйткөч «Песи, песи...»		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 138 бит
	4	«Көзгә урман» /рәсем буенча/			Кулланма материал

		Көзгө табигатьнең үзенчәлекләрен ачыклау. Сорауларга жавап бирүләрөнә ирешү.			
Ноябрь	1	«Синен куркынычсызлыгың синен кулларда» Балаларны куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыр; машина юлы, куркынычсызлык каешы, регулировщик кебек сүзтезмәләр хисабына сүзлек байлыгын үстерү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 142-146 бит
	2	«Көзгө паркта» /рәсем буенча/ Көзгө табигатьнең билгеләрен ачыклау. Рәсем буенча күзаллауларын жәелдерү. Табигатьнең матурлыгын аңларга өйрәтү.			Кулланма материал
	3	«Кыргый хайваннар» Кыргый хайваннар турында белемнәрен тулыландыру. Эндәшләр, табышмаклар белән таныштыру. Авазларны дәрәс әйтүләрен булдыру.			Кулланма материал
	4	. «Савыт -сабалар» Үзләштерелгән сүзләр һәм грамматик конструкцияләр ярдәмендә баланың сөйләм телен, хәтер сәләтен үстерү.			Кулланма материал
Декабрь	1	«Киёмнәр» Сөйләмдә бәйләк сүзләрен кулланырга өйрәтү. «Нинди?», «кайсы?» сорауларына жавап бирергә өйрәтүгә дөвам итү.			Кулланма материал
	2	«Кыш килде» Кышкы табигатьне рәсемнән күрә белергә һәм сорауларга дәрәс жавап бирергә өйрәтү. Игътибарлылык үстерү.			Кулланма материал
	3	«Кыш бабай турында хикәя төзү» Балаларны тәрбияче һәм яшьтәшләре белән ирекле			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 147 бит

		аралышырга өйрэтүне дәвам итү.Яңа елга карата кызыксыну уяту			
	4	« Әкияти жәнлекләрнең кышкы мажаралары » Тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре буенча күмәк хикәя төзү осталыгын формалаштыру; хайваннарны тасвирлаганда хаталарны табарга күнектөрү. Хайваннарга карата сакчыл караш тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 149-150
Январь	1	« Ап –ак тунлы кыш » Балаларның кыш турындагы белемнәрен киңәйтү;танып белүгә һәм эзләнүгә омтылыш формалаштыру. Сүзлек запасын активлаштыру.	Сүзле уен		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 153-156 бит
	2	« Кар ява » Кыш турында күзаллауларын киңәйтү. Диалоглы сөйләмне,пространствода ориентлашуларын үстерү.			Кулланма материал
	3	« Авазларның әйтелеше белән таныштыру » Сөйләмдә авзларның дәрәс яңгырашына ирешү, Ч, Щ авазын әйтүдә тел хәрәкәтен күзәтү, фонематик ишетү сәләтен үстерү.			Кулланма материал
	4	« Ул якта гел кыш » Һәрвакыт кыш булган урыннар турында башлангыч күзаллауларын формалаштыру. Авазларны дәрәс әйтүләрен булдыру.		Сүзләргә русча әйтәргә: машина, тәгәрмәч	Кулланма материал
Февраль	1	« Хәрби һөнәрләр! » Балаларның хәрби һөнәрләр һәм аларның төрләре, танк турындагы белемнәрен формалаштыру.Хәрби һөнәрләргә хөрмәт тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 159-161
	2	« Кышкы юллар » Юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен тулыландыру.Сүз запасын баету. Игътибарлыкларынүстерү.		Сүзләргә русча әйтәргә: исәмез, сабулыгыз	Кулланма материал
	3	« Очучылар »		Сүзләргә	«Туган телдә

		Самолетның өлешләре, зурлыгы, формасы белән таныштыру. «У» сузык авазын әйтүгә күнектерүне дәвам итү. Очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү.		русча әйтергә: сыер, эт, песи	сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 162-164
	4	« Иң яхшы әти » Әтиләре турында белемнәрен тулыландыру. Ана телендә аралашырга теләе уяту. Әтиләренә карата горурлану хисе тәрбияләү.	Мультфильм карау «Хат ташучы малай»		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 165-168
Март	1	« Әниләр бәйрәме! » Әниләре бәйрәме турындагы белемнәрен киңәйтү. Әңгәмәдә катнашуга тарту. Әниләргә мэхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 169-170
	2	« Эт көчәкләре белән картина буенча хикәя төзү. » Балаларның күрү хәтерен, тыңлау осталыгын, танып белүләрен, кызыксынуларын үстерү. Йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 171-172
	3	« Бияләй һәм перчатка » Татар халкының кул эшләре белән таныштыру; сүзлек байлыгын, сөйләмнең грамматик төзелешен үстерү. Үз милләтенә ихтирам хисе тәрбияләү.		Бармак уены «Гаилә»	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова 173-175 бит
	4	« Йорт кошлары » Рәсем буенча сөйләргә һәм сорауларга дәрәс җавап бирергә өйрәтү. Сөйләм телен үстерү. Йорт кошларына карата мэхәббәт хисе тәрбияләү.			Кулланма материал
Апрель	1	« Аюның язгы мажаралары » Балаларны, исем, сыйфат		Сүзләргә русча әйтергә:	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В.

		кулланып, гади жөмлөлөр төзөргө өйрөтү. Балаларда табигатькө сакчыл караш, дустанэ мөнөсөбөт тәрбиялөү.		исэмөсөз, саубулыгыз	Хэзрөтова 176-178 бит
	2	«Гөрлөвөктөн көймөлөр агызып уйныйбыз» Карның суга эйлөнү алымын аңлату. Язгы суларның үзенчөлеклөрөн ачыклау. Игътибарлылыкбулдыру.	Уку «Чиста су, салкын су...»		Кулланма материал
	3	«Урман күлендэ» Балаларның С,З, У, Ш авазларын дөрес эйтүлөрөн ныгыту.Язның төп билгелөре, айлары, табигать күренешлөре турындагы белемнөрөн ныгыту. Сүзлекне активлаштыру			«Туган телдө сөйлөшөбөз» Ф. В. Хэзрөтова 179-180 бит
	4	«Габдулла Тукай» Рәсем һәм иллюстрацияләр аша балаларны Г.Тукайның тормышы һәм ижаты белән таныштыру. Кыюлык, югалып калмау сыйфатлары тәрбиялөүгэ этэргеч бирү.			Кулланма материал
Май	1	«Транспорт» Балаларны транспорт төрлөре белән таныштыруны дөвам итү; төрөнө карап, аларны классификациялөргэ, бер транспорт төре турында тасвирлау хикөясе төзөргө өйрөтү.		Сүзлөрне русча эйтергэ: кишер, суган	«Туган телдө сөйлөшөбөз» Ф. В. Хэзрөтова 183-185 бит
	2	«Бөжөклөр» Балаларның бөжөклөр турындагы күзаллауларын формалаштыруны дөвам итү; сүзлек байлыгын киңөйтү, кызыксынуын, төслөрне аера белү осталыгын үстерү. Бөжөклөргэ карата сакчыл караш тәрбиялөү.			«Туган телдө сөйлөшөбөз» Ф. В. Хэзрөтова 186-188 бит
	3	«Чөчөкле жөй» Жөй ел фасылына хас билгелөр белән таныштыруны дөвам итү.Табигатьтөгө үзгөрешлөрне күрөргө өйрөтү.Тәрбияче сорауларына дөрес жавап бирүлөрөнө ирешү.			«Туган телдө сөйлөшөбөз» Ф. В. Хэзрөтова 188-189 бит
	4	«Кабатлау» Балаларның ел буена алган			Кулланма материал

		белемнәрен гомумиләштерү. Татар теленә карата хисләр тәрбияләү.			
--	--	---	--	--	--

**«Элементар математик күзаллауны формалаштыру» белем бирү өлкәсен перспектив
планлаштыру**

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Кулланылган эдәбият
Сентябрь	I	Иртә. Зур – кечкенә. Бер – күп. Балаларны тәүлек өлеше – иртә белән таныштыру. Күрү нигезендә табышмакларга жавап бирергә өйрәтү. Таныш булган әйберләрне чагыштыру (зур, кечкенә), сузләрне сөйләмдә куллану.			Е.В. Колесникова Математика для детей 3-4 лет 19 – 21 бит
	II	Иртә. Зур – кечкенә. Бер – күп. (кабатлау) Балаларны тәүлек өлеше – иртә белән таныштыру. Күрү нигезендә табышмакларга жавап бирергә өйрәтү. Таныш булган әйберләрне чагыштыру (зур, кечкенә), сузләрне сөйләмдә куллану		Сүзләрне русча әйтергә	19-21 бит
	III	Көн. Түгәрәк. 1 саны Балаларны тәүлек өлеше – көн белән таныштыру; 1 саны белән һәм геометрик фигура- түгәрәк белән таныштыру.			21 - 23 бит
	IV	Көн. Түгәрәк. 1 саны (кабатлау) Балаларны тәүлек өлеше – көн белән таныштыру; 1 саны белән һәм геометрик фигура- түгәрәк белән таныштыру.			21 – 23 бит
Октябрь	I	Кич. Биек – тәбәнәк, зур – кечкенә, бик - күп Тәүлек кисәге – кич белән таныштыну. Таныш предметларны зурлыклары буенча чагуштыру. “Зур” һәм “кечкен” төшенчәләрен ныгыту. Кая куп, кая бер предмет икәннән билгеләргә өйрәтү.			23 – 25 бит

	II	Кич. Биек – тэбэнэк, зур – кечкенә, бик - күп”(кабатлау) Тәүлек кисәге – кич белән таныштыну. Таныш предметларны зурлыклары буенча чагуштыру. “Зур” һәм “кечкен” төшенчәләрен ныгыту. Кая куп, кая бер предмет икәннән билгеләргә өйрәтү.			23 – 25 бит
	III	Төн. 1 саны. Түгәрәк. Предметларны чагыштырырга өйрәштүне дәвам итү, кая бер әйбер, кая күп икәннән аера белү. Предметның формасын күрү, аны атамасы белән туры китерү. Тәүлек кисәге төн белән таныштыру. Аны сөйләм телендә куллана белү. Түгәрәк формасындагы булган предметларны ясарга өйрәтү.			25 – 27 бит
	IV	Төн. 1 саны. Түгәрәк (кабатлау) Предметларны чагыштырырга өйрәштүне дәвам итү, кая бер әйбер, кая күп икәннән аера белү. Предметның формасын күрү, аны атамасы белән туры китерү. Тәүлек кисәге төн белән таныштыру. Аны сөйләм телендә куллана белү. Түгәрәк формасындагы булган предметларны ясарга өйрәтү.			25 – 27 бит
Ноябрь	I	2 саны. Сулда, унда, өстә, аста. Юка, нечкә 2 саны белән таныштыру. Бушлыктагы юнәлешне дәрәҗә итеп атарга өйрәтү: сулда, унда, өстә, аста. Таныш предметларны чагыштырырга өйрәтү : юка, нечкә.		Сүзләргә русча әйтергә	28 – 29 бит
	II	2 саны. Сулда, унда, өстә, аста. Юка, нечкә (кабатлау) 2 саны белән таныштыру. Бушлыктагы юнәлешне дәрәҗә итеп атарга өйрәтү: сулда, унда, өстә, аста.			28 – 29 бит

		Таныш предметларны чагыштырырга өйрәтү : юка, нечкә.			
	III	Көз. 2 саны. Өчпочмак 2 саны белән таныштыруны дәвам итү; нокталар буенча өчпочмак ясарга өйрәтү. Ел фасылын көзне дәрәс атарга өйрәтү, яңа геометрик фигура – өчпочмак белән таныштыру.	«Кәрзин нәрсә белән тулган? » уены		29 – 32 бит
	IV	Көз. 2 саны. Өчпочмак (кабатлау) 2 саны белән таныштыруны дәвам итү; нокталар буенча өчпочмак ясарга өйрәтү. Ел фасылын көзне дәрәс атарга өйрәтү, яңа геометрик фигура – өчпочмак белән таныштыру.			29 – 32 бит
Декабрь	I	3 саны. Зур, кечерәк, кечкенә. Өчпочмак 3 саны белән таныштырырга, предметларга күрсәтеп рәт санын дәрәс үйтү. Таныш булган предметларны зурлыклары буенча чагыштыру (зур, кечерәк, кечкенә). Предметларның формасында геометрик фигураларны күрү.			32 – 43 бит
	II	3 саны. Зур, кечерәк, кечкенә. Өчпочмак (кабатлау) 3 саны белән таныштырырга, предметларга күрсәтеп рәт санын дәрәс үйтү. Таныш булган предметларны зурлыклары буенча чагыштыру (зур, кечерәк, кечкенә). Предметларның формасында геометрик фигураларны күрү.			32 – 34 бит
	III	3 саны. Унда, сулда, өстә. Зур, кечерәк, кечкенә 3 саны белән танышуны дәвам итү. Тигезлек һәм тигезсезлек аера белергә өйрәтү. Предметларны зурлыклары буенча чагыштырырга өйрәтүне			34 – 35 бит

		дэвам итү : “зур”, “ кечерэк”, “кечкенә”. Бушлыктагы юнәлешне дәрәс итеп атарга өйрәтү (сулда, унда, өстә, аста, уртада)			
	IV	3 саны. Унда, сулда, өстә. Зур, кечерэк, кечкенә”. (кабатлау) 3 саны белән танышуны дэвам итү. Тигезлек һәм тигезсезлек аера белергә өйрәтү. Предметларны зурлыклары буенча чагыштырырга өйрәтүне дэвам итү : “зур”, “ кечерэк”, “кечкенә”. Бушлыктагы юнәлешне дәрәс итеп атарга өйрәтү (сулда, унда, өстә, аста, уртада)			34 - 35 бит
Январь	I	2 һәм 3 санын чагыштыру. Зур, кечерэк, кечкенә Төрле зурлыктагы предметларны ясау. Таныш булган предметларны чагыштырырга өйрәтүне дэвам итү: зур, кечерэк, иң кечкенәсе. Күрү устерү игътибарлыгын үстерү.			36 – 37 бит
	II	2 һәм 3 санын чагыштыру. Зур, кечерэк, кечкенә Төрле зурлыктагы предметларны ясау. Таныш булган предметларны чагыштырырга өйрәтүне дэвам итү: зур, кечерэк, иң кечкенәсе. Күрү устерү игътибарлыгын үстерү.			36 – 37 бит
	III	Кыш. 4 саны. Квадрат 4 саны белән таныштыру. Геометрик фигура квадрат белән таныштыру. Рәт санын әйтергә өйрәтү. Квадратны тикшерү, нокталар буенча ясау. Ел фасылы – кышны әйтә белү, һәм аера белү.	туган як табигате турында фотоларны карау		37 – 40 бит
	IV	Кыш. 4 саны. Квадрат 4 саны белән таныштыру. Геометрик фигура квадрат белән таныштыру. Рәт санын әйтергә өйрәтү. Квадратны тикшерү, нокталар буенча ясау. Ел фасылы – кышны әйтә белү, һәм аера белү.			37 – 40 бит

Февраль	I	4 саны. Квадрат.Логик бирем 4 саны белән таныштыруны давам итү, рәт санын предметка күрсәтеп әйтә белү. Предметның формасын күрәп әйтү, предметның исеме белән формасын туры китерү.	итек бизәү		40 – 42 бит
	II	4 саны. Квадрат. Логик бирем (кабатлау) 4 саны белән таныштыруны давам итү, рәт санын предметка күрсәтеп әйтә белү. Предметның формасын күрәп әйтү, предметның исеме белән формасын туры китерү.			40 – 42 бит
	III	3 һәм 4 санын чагыштыру. Турыпочмак Рәт санын предметка күрсәтеп әйтү. Формасын тикшерү. Турыпочмак фигурасы белән таныштыру.			42 – 43 бит
	IV	3 һәм 4 санын чагыштыру. Турыпочмак (кабатлау) Рәт санын предметка күрсәтеп әйтү. Формасын тикшерү. Турыпочмак фигурасы белән таныштыру.			42 – 43 бит
Март	I	Яз. 5 саны. Зур, кечерәк, иң кечкенәсе 5 саны белән таныштыру, рәт санын предметка күрсәтеп әйтә булү. Ел фасылы – язны әйтә һәм күрсәтә белү. Таныш булган предметларны зурлыклары буенча чагыштыра белү.		«Кәрзин нәрсә белән тулган? » уены	43 – 46 бит
	II	Яз. 5 саны. Зур, кечерәк, иң кечкенәсе (кабатлау) 5 саны белән таныштыру, рәт санын предметка күрсәтеп әйтә булү. Ел фасылы – язны әйтә һәм күрсәтә белү. Таныш булган предметларны зурлыклары буенча чагыштыра белү.	туган як табигате турында фотоларны карау		43 – 46 бит
	III	5 саны. Иртә, көн, кич, төн. Логик бирем Тәүлек кисәкләрен әйтә һәм аера белү: иртә, көн, кич, төн. Предметларда охшашлык билгеләрен		Бармак уены «Гаилә»	46 – 47 бит

		аерып күсрэтэ өэм шул билгелэр буенча кушу. 5 кэ кадэр кадэр санау алымнарын ныгыту. Рэт санын предметка күрсөтөп санау.			
	IV	5 саны. Иртэ, көн, кич, төн. Логик бирем (кабатлау) Тэүлек кисэклэрен эйтэ һәм аера белү: иртэ, көн, кич, төн. Предметларда охшашлык билгелэрен аерып күсрэтэ өэм шул билгелэр буенча кушу. 5 кэ кадэр кадэр санау алымнарын ныгыту. Рэт санын предметка күрсөтөп санау.	курчак киемендэ үрнэк карау		46 – 47 бит
Апрель	I	Ел фасыллары. Овал. Сулдан, уңнан Ел фасылларын эйтэ һәм аера белү (көз, кыш, яз, жэй). Бушлык юшөлешен эйтэ һәм аера белү (суңга, уңга). Предметның формасын күрү, геометрик фигура белән аны туры китерү (овал, түгэрэк)	Мультфильм карау «Кемгэ бүлэк»		49 – 51 бит
	II	Ел фасыллары. Овал. Сулдан, уңнан (кабатлау) Ел фасылларын эйтэ һәм аера белү (көз, кыш, яз, жэй). Бушлык юшөлешен эйтэ һәм аера белү (суңга, уңга). Предметның формасын күрү, геометрик фигура белән аны туры китерү (овал, түгэрэк)			49 – 51 бит
	III	Уен – сәяхэт Үтелгән материалны кабатлау (закончалыкны эзлэүгә, геометрик фигураларны тануга биремнәр, 5 эчендә микьдар һәм тэртип саны, 1 – 5 саннары, урынлы – вакытлы төшенчэлэр)			Игралочка Л.Г.Петерсон 63 – 65 бит
	IV	Уен – сәяхэт (кабатлау) Үтелгән материалны кабатлау (закончалыкны эзлэүгә, геометрик фигураларны тануга биремнәр, 5 эчендә микьдар			Игралочка Л.Г.Петерсон 63 – 65 бит

		hәм тәртип саны, 1 – 5 саннары, урынлы – вакытлы төшенчэләр)			
Май	I	Овал, турыпачмаклык (кабатлау) Овал, турыпачмаклык турында белемнәрен ныгыту. Тирә – юндәге айберләр ара сыннан бу, фигураларны табуларына ирешү. 1 – 5 саннарын кабатлау.	«Яулыкны бизә»		Игралочка Л.Г.Петерсон 55 – 59 бит
	II	5 кә кадәр санау 5 саны. 5 цифрасы (кабатлау) Ике жыелманы чагыштыру нигезендә 5 санының килеп чыгышын кабатлау. Вакыт күзаллауларын форма лаштыру.		Сүзләрне русча әйтергә	Игралочка Л.Г.Петерсон 47 – 49 бит
	III	Түгәрәк, шар (кабатлау) Түгәрәк, шар турындагы белемнәрен ныгыту. Фигураларның урнашу закончалык гын ачып бирүләрен формалаштыруны ныгыту.			Игралочка Л.Г.Петерсон 23 – 25 бит
	IV	1 – 5 саннары (кабатлау) 1 – 5 эчендә саннарны тәртип белән санарга һәм саннарны танырга өйрәтүне дөвам итү. Геометрик фигуралар турындагы белемнәрен ныгыту.			Игралочка Л.Г.Петерсон 9 – 65 бит

«Бербөтен дөнья күренешен формалаштыру» белем бирү өлкәсе буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Кулланылган әдәбият
Сентябрь	1	«Кояш, чык!» Жәй турында күзаллауларга нигез салу, тәүлек өлешләрен дөрес әйтергә күнектөрү.		Сүзләрне рус телендә ныгыту: Исән месез, саубулыгыз, , утырыгыз	«Туган телдә сөйләшәбез» /икенче кече яшьтшгеләр төркеме/ 8 бит

	II	«Минем яраткан бакчам» Балалар бакчасы турында күзаллауларын ныгыту. Балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәрәкәтен үстерү.			Кулланылган материал
	III	«Бакчабызда йомшаккайга әзерләгән сюрприз» Агач үзлекләре белән таныштыру .Тәрбияче сорауларына жавап бирергә өйрәтү.Сүз байлыгын үстерү.	«Кәрзин нәрсә белән тулган? » уены		«Туган телдә сөйләшәбез» 8 бит
	IV	«Куян үстергән кишер һәм помидор» Табигатьтәге көзгә үзгәрешләр,көзгә уңыш турында мәгълүмат бирү.Яшелчәләр турындагы белемнәрен ныгыту.Диалогик сөйләм үстерү.			«Туган телдә сөйләшәбез» 9 бит
Октябрь	I	«Сары, кызыл, яфраклар» Көз, кыш, ел фасылларының характерлы билгеләре белән таныштыру. Авазлар әйтелешен ныгыту.			«Туган телдә сөйләшәбез» 10 бит
	II	«Кунак каршылыбыз» Тәрбияче белән бергә кыска хикәя төзәргә өйрәтүне давам итү, әңгәмәгә тарту.Сөйләм этикетына нигез салу.			«Туган телдә сөйләшәбез» 11 бит
	III	«Минем гаиләм» Үз гаиләсе,аның членнары турында күзаллауларын киңәйтү.Аңлаешлы итеп жавап бирүләренә ирешү.		Бармак уены «Гаилә»	Кулланма материал
	IV	«Бакчада яшелчәләр өлгерде» Яшелчәләрне тышкы күренеше,тәме,фор масы буенча аера белергә өйрәтүне давам итү.Сенсорик сәләтләрен үстерү.			Кулланма материал
Ноябрь	I	«Минем туган шәһәрәм» Туган шәһәре, аның исеме белән таныштыру.Кыска фразаларны ачык әйтә белүләренә ирешү.	туган як табигате турында фотоларны карау		«Туган телдә сөйләшәбез» 38 – 40 бит
	II	«Көзгә табигать» Көзгә табигать үзенчәлекләрен ачыклау. Истә калдыручанлыклык булдыру.			Кулланма материал
	III	«Йорт хайваннары» Йорт хайваннары турында белемнәрен тулыландыру. Бәйләнешле сөйләм телен үстерү	Тиз әйткөч «Песи,песи ...»		Кулланма материал
	IV	«Әнисе һәм баласы» /дидактик уен/ Йортхайваннарының исемнәрен ачыклау. Файдалы якларын күрсәтү.Сөйләм телен үстерү.	Уку «Чиста су, салкын су...»		Кулланма материал

Декабрь	I	« Кышкөне кыргый хайваннар » Кыргыйхайваннар турунда күзаллауларын жээлдерү. Тэрбияче белэн бергэ кыска хикэя төзергэ өйрөтүне дэвам итү.			Кулланма материал
	II	« Кар үзлеклэре » Карның үзлеклэре белэн таныштыру. Сүзлэрне дөрес эйтергэ өйрөтү.			Кулланма материал
	III	« Тылсымлы тартма » Чыршыуенчыкларыныңтөрлэребелэн таныштыру. Шатлык хислэре булдыру.	«Кэрзин нэрсэ белэн тулган?» уены		«Туган телдэ сөйлэшэбез» 40 – 41 бит
	IV	« Куян белэн Тиенне Чыршы бэйрэмэнэ чакырабыз » Кышкы табигатьнең характерлы үзенчөлеклэре турундагы күзаллауларын киңэйтү.Танып белү активлыкларын формалаштыру.			«Туган телдэ сөйлэшэбез» 42 – 44 бит
Январь	I	« Шэхэр һөнэрлэре » /полияция,кибетче,чэч кисүче,шофер, автобус йөртүче/ «Шэхэр” һөнэрлэре белэн таныштыру.Сүз запасын баету.Игътибарлылык булдыру.			«Туганнан алып мәктәпкэ кадэр» /Н.Е.Верак/ 92 бит
	II	« Чанада шуабыз »рәсемен карау Рәсемене карарга, аның эчтэлеген аңларга ,эчтэлеге буенча сорауларга жавап бирергэ өйрөтүне дэвам итү. Кышның матурлыгын күрә белергэ өйрөтү.	«Туган якта кыш»		«Туган телдэ сөйлэшэбез» 44 бит
	III	« Жимлек янында » Кышлаучы кошларны күзөтүне оештыру. Аваз ияртемнэрен эйтүдө күнектерү.			«Туган телдэ сөйлэшэбез» 46 бит
	IV	« Су һәм боз » Су һәм боз үзлеклэрен тэжрибэ юлы аша ачыклау. Табигатькэ сакчыл караш тэрбиялэү.			«Туганнан алып мәктәпкэ кадэр» /Н.Е.Верак/ 92 бит
Февраль	I	« Юл йөрү кагыйдэлэре » Элементар юл йөрү кагыйдэлэре белэн таныштыру.Куркынычсызлык алымнарын ныгыту.			«Туганнан алып мәктәпкэ кадэр» /Н.Е.Верак/ 92 бит
	II	« Таныш булмаган кешелэр белэн урамда аралашу » Бу хэлдэ үзен ничек дөрес тотарга киреклеген өйрөтү.Таныш булмаган кешелэр белэн контактка керү хэлен ачыклау.			«Куркынычсызлык» /2 бит/
	III	« Ватанны саклаучылар көне » Ватанны саклаучылар көне белэн таныштыру. Диалогик, монологик сөйлэмнэрен үстерү.			«Туганнан алып мәктәпкэ кадэр» /Н.Е.Верак/ 49 бит
	IV	« Кышкы спорт чаралары » Тормышның сэламэтлек образы белэн таныштыру.Спортка кызыксыну уяту.			«Туганнан алып мәктәпкэ кадэр» /Н.Е.Верак/ 91 бит

Март	I	«Минем энием» Энилэр турында энгэмэдэ катнашырга,энилэрнең исемен дөрес эйтэ белергэ өйрэтү.Сүз байлыгын үстерү.	итек бизэү		«Туган телдэ сөйлэшэбез» 52 – 54 бит
	II	«Эниемнең хезмәте» Энилэрнең хезмәте турында белемнәрен тулыландыру.Балаларның хәтерен,сүзлек байлыгын үстерү.	курчак киёмәндә үрнәк карау		/Н.Е.Веракс/ 92 бит
	III	«Тере һәм уенчык кошларны карау» Тере һәм уенчык кошларны чагыштыру.Уенчык кошның нинди материалдан ясалган булуын ачыклау.			«Туган телдэ сөйлэшэбез» 54 бит
	IV	«Минем яраткан уенчыгым» Уенчыклар турында кыскача сөйләргә өйрәтү.Матрешка,аумас курчак,уенчыгы турында аңлатма бирү.Күзәтүчәнлекләрен үстерү.			/Н.Е.Веракс/ 93 бит
Апрель	I	«Урамда яз» Язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү.Язгы табигатьтәге гади бәйләнешләрен ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү.	«Аю б/н куяннар» уен		«Туган телдэ сөйлэшэбез» 56 – 58 бит
	II	«Комда уйныйбыз» Ком үзлекләре белән таныштыру; сүзлек запасын баеп.Күзаллауларын үстерү.			Кулланма материал
	III	«Сьерчыклар кайтты» Сезонлыүзгәрешләр турында белемнәрен ныгыту.Сүзлек запасын активлаштыру.			«Туган телдэ сөйлэшэбез» 56 бит
	IV	«Йорт кошлары» Йорткошлары /каз,үрдәк, тавык/ һәм аларның үзенчәлекле билгеләре белән таныштыру. Тәрбияче сөйләгәнне тыңлый белергә өйрәтү.			Кулланма материал
Май	I	«Кәжә һәм кәжә бәтиләре» рәсемен карау Тәрбияче ярдәме белән рәсемнең этәлеген аңларга,аның турында сөйләргә,тәрбияче сөйләгәнне тыңлай белергә өйрәтү.	«Кәжә һәм кәжә бәтиләре» - мультфильм карау		«Туган телдэ сөйлэшэбез» 58 – 60 бит
	II	«Яраткан әкиятләр» Өйрәнелгән әкиятләрен кыскача сөйләргә өйрәтү.Сорауларга жавап бирүләренә ирешү.			Кулланма материал
	III	«Тузганак чәчәген карау» Туган як үсемлекләре белән таныштыруны дәвам итү.Үсемлекне карау барышында энгәмәгә тарту, хәтерне үстерү.			«Туган телдэ сөйлэшэбез» 60 – 62 бит

	IV	«Язгы бакча» Язгы бакча эшләрә турында күзаллауларын киңәйтү. Балаларның игътибарын үстерү. Авазларның дәрәс әйтәлешән ныгыту.			Кулланма материал
--	-----------	--	--	--	-------------------

«Сәнгать ижаты» белем бирү өлкәсенә рәсем буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлегә	ЭРС	УМК	Кулланылган әдәбият
Сентябрь	I	«Урманда көз» Карандашларның төсә, алар белән кәгазьдә ясау кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итү. Сюжетлы – композиция ясарга өйрәтү.	Сюрприз мизгелендә татар кызы курчагы кертелә		Л.А.Парамонова Развивающие занятия с детьми 48 нче бит
	II	«Шкафлар өчен рәсем» Балаларны предметлы рәсем ясарга өйрәтү. Буяу алымын ныгыту. Чиста пөхтә ясауларына ирешү.	«Аю баласы» Хәкимжан Халиков. Шигъе		Л.А.Парамонова Развивающие занятия с детьми ” 35 нче бит
	III	«Матур чәчәкләр» (татар милли бизәкләре) Балаларның күзәтүчәнлекләрен, сайлап ала белүләрен үстерү. Үсемлекләрен өлешләрен сурәтләргә өйрәтү, Балаларда кызыксыну уяту. Күңел күтәрәнкеләгә булдыру. Буяуларны сайлый беләргә ныгыту.			Татар милли бизәкләре белән таныштыру.
	IV	«Безнең карбыз» Кисеп алынган телеме белән натурадан карбыз ясарга өйрәтү. Пумаланың хәрәкәт юнәлешен үзгәртүне формалаштыру. Төс, форма, пропорция хисен жәелдерү.	«Көзгә яфраклар жырлы - бию»		Л.А.Парамонова 67 нче бит
Октябрь	I	«Өлгергән, кызыл, баллы Алма» Балаларны буяу белән күптөсле алма ясарга өйрәтү. Эстетик зәвык тәрбияләү.			И.А.Лыкова 42 нче бит

	II	«Кыю этэч» Төрле төслэр һәм формаларны туры китереп, буяулар белән этэч рәсеме ясарга өйрәтү. Үзенең күзаллауларын сэнгаты ижаты өлкәсендә сүрәтләү кызыксынучанлыгы тәрбияләү.	Сюрприз өлешендә Сөмбелә кунакка килә		Л.А.Парамонова 105 нче бит
	III	«Миләш тәлгәше» Миләш тәлгәшен мамыклы таякчылар белән ясарга өйрәтү. Тәлгәш төзелеше белән балаларны таныштыру. Ритм һәм төс сиземләүне үстерү.	«Кәрзин нәрсә белән тулган?» уены		Развивающие занятия с детьми Л.А.Парамонова, 133 бит. (И.А.Лыкова, 46 бит).
	IV	«Көзге ковер» (коллектив эш) Балаларны “принт” техникасы белән таныштыру: төсен туры китереп яфракны буяу һәм кәгазьгә басып эз калдыру. Төсләрне сиземләүне, матурлыкны тою хисләрен үстерү.	«Көзге жил» (Өминә Бикчәнтәева) шигыре		Л.А.Парамонова 173 нче бит
Ноябрь	I	«Перчаткалар, биялэйләр» Кулларын, бармакларын рәсемгә төшереп, төрле бизәкләр ясарга өйрәтү. Карандашлар, фломастерлар белән дөрес эшләүне гыгыту.	«Көзге жил» (Өминә Бикчәнтәева) шигыре	Бармак уены «Гаилә»	Развивающие занятия с детьми Л.А.Парамонова, 189 бит. (И.А.Лыкова, 64 бит).
	II	«Альяпкыч бизибез» (татар милли бизәкләре) Татар халык киёмнәре һәм бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. Балаларда кызыксыну уяту. Буяулар белән чиста эшләүне ныгыту.	«Әй, яңгыр килсен иде!» Зәки Нури Шигыре		Татар халкының милли бизәкләре
	III	«Үзәң теләгәнчеңе яса» Үзлегеннән рәсеменәң темасын уйларга,			Н.Е. Веракса

		башлаган эшен ахырынача житкерергә өйрәтү. Карандашларны дөрес тотуны, кирәкле өлешләрэн буяуны ныгыту.			
	IV	« Кырыкаяк » Түгәрәк формасы ясау алымын ныгыту..Күз алдына китерүчәнлек хисен жәелдерү. Уйланылган образ белән кәгазь бите пропорциясен берләштерергә өйрәтү.			Л.А.Парамонова 204 нче бит
Декабрь	I	« Кышкы бизәкләр » Балаларда күзәтүчәнлек, табигатьтәге үзгәрешләргә кызыксыну уяту. Челтәр үрү стилиндә бизәкләр ясарга өйрәтү (буяулар белән). Декоратив элементларны куллануларын ныгыту.			Изобразительная деятельность в детском саду. И.А.Лыкова, 66 бит.
	II	« Күлмәк бизәү » (татар милли бизәкләре) Балаларны дулкынлы сызык, яфрак, чәчәк элементларын ясау алымнарын ныгыту (буяулар белән). Матурлыкка соклану хисләре тудыру.			Татар халкы милли бизәкләре
	III	« Чыршыга кышын салкын » Чыршы ясарга өйрәтү. Аның төзелешен, кар яуганын дөрес сурәтлөләрәнә ирешү. Балаларның күзәтүчәнлекләрен үстерү. Буяулар белән чиста, дөрес эшләнүне ныгыту.			Изобразительная деятельность в детском саду. И.А.Лыкова, 74 бит
	IV	« Кар бабайлар » Кар бабайларны киёмнәре белән ясарга өйрәтү. Декоратив бизәү алымнарын куллануларын			Развивающие занятия с детьми Л.А.Парамонова, 303 бит. (И.А.Лыкова, 78 бит).

		ныгыту. Балаларда кызыксыну уяту.			
Январь	I	«Безнең матур чыршыбыз» Чыршы ясауны ныгыту. Аның төзелешен, уенчыкларын буяулар ярдәмендә сурәтләргә һәм кәгазь битендә дөрес урнаштырырга өйрәтү.	Сюрприз мизгелендә татар кызы курчагы кертелә		Изобразительная деятельность в детском саду. И.А.Лыкова, 74 бит
	II	«Бизәкле тәлиңкә» (татар милли бизәкләре) Балаларны татар милли бизәгә – 5 тажлы чәчәк (башта уртасын, аннары кырыйларын) ясарга өйрәтү. Пумаланың очы белән эшләү алымын ныгыту.	«Аю баласы» Хәкимжан Халиков. Шигые		Татар милли бизәкләре
	III	«Йомшак уенчыклар» Юеш кәгазь битендә рәсем ясау алымын өйрәтү. Үзлектән тема сайларга, башлаган эшне ахырынача бетерергә	«Күрсәт эле, үскәнем» уены		Развивающие занятия с детьми 3-4 лет. Л.А.Парамонова, 260 бит.
	IV	«Песи» Баларны йорт хайваннары ясарга өйрәтү. Форма һәм композиция төемлавын үстерү. Әйләнә тирәгә карата күзаллауларын һәм кызыксыну чанлыкларын үстерү.	«Беренче кар» Әхмәт Ерикәй Шигыре		И.А.Лыкова 122 бит
Февраль	I	«Ботакта кызылтүшләр» Карлы ботакта кызылтүшләрне сурәтләргә өйрәтү; Кошның тышкы кыяфәтен – гәүдәсен, төсен, үзенчәлекле билгеләрен күрсәтә белүне ныгыту. Кошларга карата кайгырту чанлык хисе			Развивающие занятия с детьми 3-4 лет. Л.А.Парамонова, 324 бит. И.А.Лыкова, 90 бит.

		тәрбияләү.			
	II	«Бау үрү алымы (татар милли бизәкләре)» Балаларны дулкынлы сызык – бау үрү алымы белән таныштыру; күз үлчәмен үстерү, чиста эшләүне күнектерү. Балаларда кызыксыну уяту..			Татар милли бизәкләре
	III	«Әтием бәйрәме» Жәмгыять тормышында – Ватанны Яклаучылар көнен билгеләп үтүгә эмоциональ караш уяту.			Л.А.Парамонова
	IV	«Күңелле матрешкалар» Әзер ваза силуэтына чәчәкләр сурәтләргә өйрәтү. Әниләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү. Форма һәм төсләрне тою хисләрен үстерү.	«Өтәч» (Гасыйм Лотфи) шигыре		Изобразительная деятельность в детском саду. И.А.Лыкова, 106 бит.
Март	I	«Бүләккә чәчәкләр» Әзер ваза силуэтына чәчәкләр сурәтләргә өйрәтү. Әниләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү. Форма һәм төсләрне тою хисләрен үстерү.	«Урманга сәяхәткә бару» уены		Развивающие занятия с детьми 3-4 лет. Л.А.Парамонова, 389 бит.
	II	«Кояшкай, кояшкай» Алкалар белән уйнаучы күңелле, кояш ясау теләге уяту. Түгәрәк һәм алка арасындагы охшаш һәм аерманы күрсәтү.			И.А.Лыкова 118 – 119 бит
	III	«Матур сөлгеләр» (татар милли бизәкләре) Балаларны георжин мотивы белән таныштыру.	«Куян белән» уен		Татар халкы милли бизәкләре

		Дулкынлы сызык һәм яфрак ясау алымнарын ныгыту. Карандаш белән дәрәс эшләүләренә ирешү.			
	IV	«Һава шары белән пәси» Балаларны әдәби әсәр мотивлары белән сюжет ясарга өйрәтү. Персонаж характерын һәм кәефен сүрәтләү өчен ижади ситуация тудыруларына ирешү.			И.А.Лыкова «Изобразительная деятельность в детском саду». 122 бит
Апрель	I	«Тамчының музыкасы» Табигатьтә бара торган үзгәрешләргә кызыксыну, күзәтүчәнлек жәелдерү /карның эрүе, тамчы/. Буяу төшерү ритмында язгы тамчы ясарга өйрәтү.			Л.А.Парамонова 513 – 515 бит
	II	«Гөрләвик һәм кораблик» Күзаллау юлы белән гөрләвик ясарга өйрәтү. Форма һәм композициясе хисен жәелдерү.	«Без яулыктар юабыз» жырын тынлау		И.А.Лыкова 120 – 121 бит
	III	«Камка» Бөжәкләрнең ачык сәнгатьле образын ясарга өйрәтү. Яшел яфрак нигезендә композиция тудыру мөмкинчелеген күрсәтү.	«Әниемә»жыры		И.А.Лыкова 130 – 131 бит
	IV	«Тузганаклар кояшлы куяннардан кебек»/коллектив эш/ Табигатьтә бара торган үзгәрешләргә кызыксыну, күзәтүчәнлек жәелдерү. Яшел чирәм арасында буяулар белән тузганак образын күрсәтергә өйрәтү.			Л.А.Парамонова 568 – 569 бит

Май	I	«Самолетлар оча» Самолетлар ясарга өйрәтү; нинди өлешләрдән торыу турында белемнәрен ныгыту. Карандашларга дәрес басым ясарга күнектерү.			Занятия по изобразительной деятельности в детском саду. Т.С.Комарова, 80 бит.
	II	«Чәчәкле ботак» Балаларны композиция төзәргә өйрәтү. Басып алу алымын ныгыту. Табигатьнең матурлыгына соклана белү хисләре тәрбияләү.			Развивающие занятия с детьми 3-4 лет. Л.А.Парамонова, 514 бит.
	III	«Кошлар ояда» Кошларны ясарга өйрәтүне дәвам итү. Гәүдә һәм башны овал формасында, койрыгын үзләре теләгәнчә (трапеция, өчпочмак һ.б) ясауны ныгыту.			Развивающие занятия с детьми 3-4 лет. Л.А.Парамонова, 473 бит.
	IV	«Салават күперә» Табигатьнең – салават күперенең матурлыгын күрә белергә өйрәтү, аны рәсемдә сурәтләүләренә ирешү. Салават күперенә карата кызыксыну уяту.			Изобразительная деятельность в детском саду. И.А.Лыкова, 136 бит

«Сәнгать ижаты» белем бирү өлкәсенә эвәләү буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Кулланылган әдәбият
Сентябрь	1	«Колаклы пирамидкалар» Балаларны аю, куян, мәчеләрнең (сайлау буенча) башларын төрле зурлыктагы дисклардан пирамидкалар эвәләргә өйрәтү. Эш алымнарын күрсәтү (пластилиннарны бер рәткә, зурдан кечкенәгә төзү) Төсен, формасын, зурлыгын танырга өйрәтү.	Уен «Ак калач»		И.А.Лыкова 28 нче бит

	Ш	«Менә нинди безнең карбыз» Балаларны карбыз кисәкләрен, үлчәме һәм формасы буенча (төрле кисәкләре- кабыгы һәм эче)әвәләргә өйрәтү.Фикер йөртү сәләтен, ижади эшчәнлеген үстерү.	Дид.уен «Теремкәй»	Бармак уены «Гаилә»	И.А.Лыкова 40 нчы бит
Октябрь	І	«Безнең урам» Әвәләүгә кызыксыну уяту. Зур өлештән кечкенә өлешне чеметеп алу алымнарын ныгыту.	Уен «Без тиеннәр»		Милли региональ компонент
	Ш	«Бабай һәм куян» Сюжетлы – уенлы уйлаучанлык жәелдерү.Учта кулларның туры хәрәкәте белән әвәләү алымын өйрәтү.	Уен «Көзге яфраклар»		Л.А.Парамонова 133 – 135 бит
Ноябрь	І	«Керпеләр» Тышкы кыяфәтенең үзенчәлекле якларын истә тотып керпе әвәләргә өйрәтү. Балаларда әвәләүгә кызыксыну уяту.		Уен "Аю шатлана".	И.А.Лыкова 52 нче бит
	Ш	«Кәбестә һәм кишер түгәле» Яшелчәләрнең характерлы һәм үзенчәлекле якларын истә тотып кәбестә, кишер әвәләргә өйрәтү. Ижади күзаллавын үстерү.	Дид.уен «Көзге рәсемнәр»		Л.А.Парамонова 81 нче бит
Декабрь	І	«Кар кызы бии» Конус формасыннан кар кызын әвәләргә, фигураларны хәрәкәттә күрсәтергә өйрәтү. Пропорция, форманы тоемлауны үстерү.	Дид.уен «Шалкан»		И.А.Лыкова 68 нче бит
	Ш	«Кыш бабай бүләк алып килә» Конус формасыннан кеше фигурасын әвәләүне дәвам итү. Кыш бабайның үзенчәлекле якларын - сакалын, озын тунын, капчыгын әвәвләргә өйрәтү.	Уен «Кем куберәк алма жыя'»		И.А.Лыкова 70 нче бит

Январь	I	<p>«Ике саран аю баласы» (коллектив эш) Балаларда бергә эшләү теләге тәрбияләү.Предметның (аюларның) һәр өлөшөн үзлектән урнаштырырга, пластилинны төрлө өлөшлөргә бүлөргә өйрөтү.Өвәләүдә таныш алымнарны куллану.(тәгәрәтү, учта әвәләү, смылау,шомарту)</p>	Дид.уен «Болыт»		Л.А.Парамонова 292 нче бит
	III	<p>«Бизәкле кар бабайлар» Балаларны төзү алымы белән сәнгатьле әвәләү образы барлыкка китерергә өйрөтүне дөвам итү.Өвәләү алымы белән пластик форма арасында элемент барлыгын аңлату.Үз эшене планлаштырырга өйрөтү:образ тудыру, материалны төрлө зурлыктагы өлөшлөргә бүлү, эре детальдән башлап элекле рәвештә әвәләү. Өвәләнгән фигураларны өстәмә материаллар белән бизәү.</p>	Уен «Кырыргаяклар йөгөрә»		Л.А.Парамонова 299 нчы бит
Февраль	I	<p>«Чәк -чәк» Төп өлөштән кечкенә кисәкләрне чеметеп алу алымын ныгыту.Түгәрәк формасын китереп чыгаруларына ирешү.Өвәләүгә кызыксыну уяту.</p>	Дид.уен «Керпе»		Милли региональ компонент
	III	<p>«Күңелле вертолетлар»(әтиләр көне) Төзү алымнарын кулланып,төрлө формада һәм төрлө үлчәмдәге детальләр белән һава транспорты(вертолет) әвәләргә өйрөтү.Детальләрне ялгау алымына игътибарны юнәлтү.(сылау алымын куллану, теш чистарткыч таякчылар куллану) Күзаллауны, кул хәрәкәте белән күзләр</p>	«Йомры икмәк» уен!		И.А.Лькова 96 нчы бит.

		яраклашуын үстерү. Ясаган айберлер белән (этилерен, абыйларын, бабайларын) шатландыру хисе уяту.			
Март	I	« Чәчәкләр бәйләме » Әниләргә бүләк әзерләү теләге уяту. Чәчәкләр әвәләргә өйрәтү. Матурлыкны тою хисләре тәрбияләү.	Сузле уен «Кар бөртекләре»		Л.А.Парамонова 387 нче бит
	III	« Уенчыкларга чынаяклар » (коллектив эш) Өйрәнелгән алымнарын кулланып чынаяклар әвәләргә өйрәтү. Коллективта эшләргә күнектәрү.	«Яшел чыршы» Жырлау		Л.А.Парамонова 404 нче бит
Апрель	I	« Жимлеккә – кунакка очып килегез чыпчыклар » Үлчәме һәм формасы буенча төрле булган 4 – 5 өлештән торган төзү алымы белән балаларны кошлар әвәләргә өйрәтү. Өстәмә материал куллану (аяклар өчен шырпы, күзләр өчен – бисер, томшык урынына көнбагыш) Ике төснә бергә кушып ачык төс китереп чыгару мөмкинлеген күрсәтү. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	Дид. уен «Чыршыны бизибез»		И.А.Лыкова 88 нче бит
	III	« Уенчык аю » Төрле формадагы өлешләренә берләштерергә өйрәтү. Күзәтүчәнлек һәм эмоциональ караш тәрбияләү.	«Аю б/н куяннар» уен		Л.А.Парамонова 554 бит
Май	I	« Болында чәчәкләр » Балаларны, чәчәкләрнең тышкы үзенчәлекле якларын күзаллавын әвәләүдә күрсәтүләренә өйрәтү. Ирекле әвәләү алымын куллануларына ирешү. Барлыкка килгән форманың читләрен эләктәрү. Кул хәрәкәтләренә активлыгын булдыру.	Дид. уен «Кар бабай»		Л.А.Парамонова 537 нче бит

	Ш	«Чебен гөмбәсе» Дүрт өлештән торган чебен гөмбәсен эвэләргә өйрәтү. (эшләпә, аяк, “итәк”, аланлык) Чебен гөмбәсенә төзелешен төгәл итеп күзалларга өйрәтү. Табигатьне тануга кызыксыну уяту.	Дид.уен «Кар бабай»		И.А.Лыкова 44 нче бит
--	----------	--	---------------------	--	--------------------------

«Сәнгать ижаты» белем бирү өлкәсенә ябыштыру буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Кулланылган әдәбият
Сентябрь	II	«Чәчәк түтәле» (коллектив эш) Балаларны 2 – 3 төрле кәгазь формадан чәчәк ясарга өйрәтү. Кайчыны дәрәс тотуны ныгыту. Коллективти эшләргә кызыксыну уяту.			Л.А.Парамонова 15 нче бит
	IV	«Төрле тәрәзәле автобус» Балаларны кайчы белән эшләргә – тасмалардан тәрәзәләр кисәргә өйрәтү. Кәгазьне урталай бөкләү алымына өйрәтүне давам итү. Автобусны ясау эзлеклелеген күрсәтү. Мөстәкыйльлек тәрбияләү.			Л.А. Парамонова 51 нче бит.
Октябрь	II	«Яшелчәләр тәлинкәдә» Эзер яшелчәләргә тәлинкәгә ябыштыруга өйрәтү. Пөхтә һәм чиста итеп эшләү күнекмәләре булдыру.			Г.С. Швайко
	IV	«Төсле келәм» Балаларны кайчы белән эшләү һәм кисү алымнары белән таныштыру. Туры сызыклар буенча кыска тасмалар кисәргә һәм төрле бизәк белән келәмне бизәргә өйрәтү. Кисеп ябыштыру сәнгәтенә кызыксыну уяту, чиста пөхтә ябыштыруларына ирешү.	«Жмурки»		И.А.Лыкова 62 нче бит
Ноябрь	II	«Күктә болытлар йөзәләр» Туры сызык буенча кыска тасмалар кисәргә һәм киселгән тасмалардан предмет сүрәтләргә өйрәтү. Кисеп ябыштыру сәнгәтенә кызыксыну уяту.			И.А.Лыкова 50 нче бит
	IV	«Поезд тимер юлдан бара» (коллектив эш) Кайчыны дәрәс тотарга һәм кисәргә өйрәтүне давам итү. Турыпочмактан квадрат кисәргә өйрәтү (вагонның тәрәзәләре). Коллектив композиция төзәгәндә,			И.А.Лыкова 22 бит

		узара ярдәмләшеп эшләү телщге уяту.			
Декабрь	II	«Өй» Балаларны кайчы белән эшлүүләрәнә ныгыту. Тасмалардан кыска, аннары озынрак шакмаклар кисәргә өйрәтү. Киселгән шакмаклардан өй төзәргә өйрәтү. Пөхтә эшләү күнекмүләре булдыру.	«Аю б/н куяннар» уен		И.А.Лыкова 30 бит
	IV	«Чыршы бэйрәмдә» Дүртпочмакны урталы кисеп өчпочмакны кисәргә өйрәтү. Кисеп ябыштыру сәнгатенә кызыксыну уяту. Кайчы белән эшләргә һәм пөхтә эшләү күнекмүләре булдыру.		Бармак уены «Гаилә»	И.А.Лыкова 72 нче бит
Январь	II	«Альпякыч» Татар декоратив – гамәли сәнгатенә үрнәкләре буенча эзер формалардан (чәчәкләр, яфрактар) ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү. Пөхтә эшләү күнекмүләре булдыру.			Нурзия «Татар халыкбизәкләре»
	IV	«Боз сәңгеләре» Кәгазгә бер – ничә кат бөкләп боз сәңгеләрен кисеп ябыштырырга өйрәтү. Чиста, пөхтә итеп эшләү күнекмүләре булдыру.			И.А.Лыкова 116 нчы бит
Февраль	II	«Ракета» Квадраттан түгәрәк һәм квадраттан өч түгәрәк кисәргә өйрәтү. Кисеп ябыштыру сәнгатенә кызыксыну уяту, аның эчтәлеген катлауландыру һәм төрле сүрәтләр мөмкинлекләрен киңәйтә бару.			И.А.Лыкова 126 нчы бит
	IV	«Бизәкле поднос » (коллектив эш) Балаларны “георгин” мотивы белән таныштыру. Кыңгырау чәчәге турында белемнәрен ныгыту. Трафарет белән эшләү күнектерү.			Татар халкының сынлы сәнгате. Нурзия
Март	II	«Әнигә бүләккә яулык бизибез » (татар милли бизәге) Балаларны татар милли бизәкләре белән таныштыруны дәвам итү. Турыпочмакның почмакларын кисеп, таж яфрактары ясый беләргә өйрәтү.			Татар халкының сынлы сәнгате. Нурзия

	IV	«Күк йөзе» Кәгазне ертып болытлар, кояшны, чәчәкләрне ябыштырырга өйрәтү. Чиста, пөхтә итеп эшләү күнекмәләре булдыру.			И.А.Лыкова 120 нче бит
Апрель	II	«Балыклар йөзәләр» Квадраттан түгәрәкләр һәм турыпочмактан овал кисәргә күнектерү. Балыкларны бизәргә өндәү. Пөхтә эшләү күнекмәләрен булдыру.			И.А.Лыкова 134 нче бит
	IV	«Матур чәчәк» (коллектив эш) Татар декоратив – гамәли сәнгәтенә үрнәкләре буенча эзер формалардан (чәчәкләр, күбәләкләр) ябыштырырга өйрәтүне давам итү. Пөхтә эшләү күнекмәләрен булдыру.			Татар халкының сынлы сәнгәте. Нурзия
Май	II	«Чыпчыклар суда йөзәләр» Квадраттан түгәрәкләр (су, чыпчыкның гәүдәсен) кисәргә өйрәтүне давам итү. Кисеп ябыштыру сәнгәтенә кызыксыну уяту, аның эчтәлеген катлауландыра һәм төрле сүрәтләр мөмкинлекләрен кинәйтә бару. Пөхтә эшләү күнекмәләре булдыру.			И.А.Лыкова 118 нче бит
	IV	«Кояшта кунакта» Гади сюжетны төзәргә һәм ябыштырырга өйрәтүне давам итү. Квадраттан түгәрәкләрне кисәргә өйрәтү. Кайчы белән эшләүләрен ныгыту. Чиста һәм пөхтә итеп ябыштыруларына ирешү.			И.А.Лыкова 138 нче бит

3.7. РЕЖИМ ҺӘМ ТӘРТИП

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе тулы көн режимында эшли (балалар өчен 12 сәгать). Көн режимын төзүнең төп принциплары:

- көн режимы балаларның мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә булган бөтен чор давамсында башкарыла, эзлекле, даими һәм эзлекле эш алып барыла;
- һәр яшь төркемендә, мәктәпкәчә яшәтгә һәр чорның психологик үзенчәлекләрен исәпкә алып, үз көн режимы билгеләнгән;
- көн режимы елның жылы һәм салкын чорын исәпкә алып оештырыла.

Белем бирү эшчәнлеген планлаштыру белән Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасына тәкъдимнәр [2]
бит 68

«Туганнан алып мәктәпкәчә белем бирү» инновацион программасы нигезендә белем бирү эшчәнлеген планлаштыру буенча тәкъдимнәр [3]
бит 36 – 44

Мэгариф мөнэсэбэтлэрендэ катнашучылар тарафыннан формалашкан өлөшөн (Региональ мэктэпкэчэ белем бирү программасы «Сөөнөч» – «Радость познания») планлаштыруга тэкъдимнэр [4] бит 83

Балаларның көндөлөк режимы

Эшчәнлекнең төре	Беренче кечкенэлэр төркеме (3 -4 яшьлек)
Балаларны кабул итү, тикшерү, уеннар, хавада булу, иртэнге гимнастика, дежур тору	6.00–8.20
Иртэнге ашка эзерлек, ашау вакыты	8.20– 8.45
Оештырылган белем бирү эшчәнлегенэ эзерлек, уеннар	8.45-9.00
Турыдан – туры белем бирү эшчәнлеге (10 минутлык тәнэфесне кертеп)	9.00 - 9.40
Хавада булу (уеннар, күзэтүлэр, хезмэт)	9.40 -11.50
Урамнан керү, уеннар.	11.50-12.00
Көндөзгө ашка эзерлек, ашау вакыты.	12.00-12.20
Көндөзгө йокы.	12.20-15.00
Йокыдан уяту, чыныктыру, гигиеник процедуралар, уеннар.	15.00-15.15
Кичке аш	15.15 -15.25
Бердәм һәм мөстакыйль эшчәнлек, уеннар, аерым һәм коррекцион эш.	15.25-16.10
Хавада булу, балаларны өйлэренэ озату	16.10 – 18.00

3.8. МЕТОДИК ЧЫГ АНАКЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Социаль – коммуникатив үсеш	<p><i>Уен эшчәнлеген жәелдерү.</i> Н.Ф Губанова. Уен эшчәнлеген жәелдерү. Балалар бакчасында икенче кечкенэлэр төркемендэ эш систем асыво – М., Мозаика-Синтез, 2010 Мин курчак белән бергә үсәм: 2-7 яшьлек балалар белән танып белү – уенлы шөгыйльлэр/автор - төзүче О.Р.Меремьянина.-Волгоград: Укытучы, 2012.</p> <p><i>Яшьтәшләрә һәм зурлар белән узара бәйләнешкә керүнең элементар гомуми кабул ителгән норма һәм кагыйдэләргә тарту. правилам взаимоотношения со сверстниками и взрослыми (в том числе моральными)</i> Р. С.Буре. Мэктэпкэчэ яшьтәгеләрне социаль – әхлак яктан тәрбиялэү. Методик кулланма. – М., Мозаика-Синтез, 2010. <i>Гендерлык, гаилә, граждалык кирәк – яракларын, патриотик хисләр формалаштыру.</i> Е.К Ривина. Мэктэпкэчэ яшьтәгеләрне гаилә һәм нәсел шәжәрәсе белән таныштырык. Ата –аналар һәм педагоглар өчен кулланма. 2-7 яшьлек балалар белән эшлэү өчен. – М.: Мозаика-Синтез, 2008</p>
Танып-белү үсеше	И.А. Помораева, В.А Позина. Балалар бакчасында икенче кечкенэлэр төркемендэ элементар математик

	<p>күзаллауларны формалаштыру буенча шөгылльләр: Шөгылльләр планы . – М., Мозаика-Синтез, 2011.</p> <p>Заманча белем бирү технологияләре В.П. Новикова, Л.И .Тихонова. Кюизнер таякчыклары белән аң – белемне үстерүче уеннар һәм шөгылльләр. 3-7 яшьлек балалар белән эшләү өчен. – М.: Мозаика-Синтез, 2009.</p> <p>В.П Новикова Балалар бакчасында математика. Кече яшьтөгеләр төркеме. – М.: МОЗАИКА – СИНТЕЗ, 2000</p> <p>Ф.В.Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И.Ж.Хәбибуллина «Туган телдә сөйләшәбез» Казан «Фолиант» 2013.8 – 63б А.И. Иванова.Балалар бакчасында сезонлы күзәтүләр. Мәктәпкәчә яшьтөгеләр программасы. М.;ТЦ Өлкә,2010</p>
Сөйләм үсеше	<p>Төп кулланмалар Ф.В.Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина «Туган телдә сөйләшәбез» Казан «Фолиант»2013.63 -106 б. 3 – 4 яшьлек балаларның сөйләм теле. Программа. Методиккиңәшләр. Шөгылльләр конспектлары. Уеннар һәм күнегүләр/ Автор –төзүче О.С.Ушакова, Е.М.Струнина,М.;Вентана Граф,2008 – 224 б – 3 -7 яшьлек балаларны шөгылльләр өчен грамотага өйрәтү.; Мозаика – Синтез,2010.Н.С.Варенцова.</p> <p>Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж.Хәбибуллина «Туган телдә сөйләшәбез».Казан. «Фолиант» 2013. 106 – 206 б.</p> <p>«Көч һәм рух тамырлары» Казан «Мәгариф» нәшрияты 1998ел (хрестоматия); «Гөлбакча» /Автор – төзүче.Ф.Ю.Юсупов, З.Ф. Камалова, Р.А.Борһанова. Хрестоматия. «Иң матур сүз», «Мәгариф» нәшрияты 2000(Ата – аналар һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия)</p>
Сынлы-сәнгать үсеше	<p>Т. С. Комарова Балалар бакчасында икенче кечкенәләр төркемендә сәнгать эшчәнлегә буенча шөгылльләр. Шөгылльләр конспектлары . — М.: Мозаика-Синтез, 2007-2010.</p> <p>Т.С. Комарова, Балалар сәнгать ижаты. Тәрбиячеләр һәм педагоглар өчен методик кулланма. 2 басма Мозаика – Синтез, 2008.</p> <p>М.Б Зацепина. Балалар бакчасында культура ял итү эшчәнлегә – М., Мозаика-Синтез, 2006.</p> <p>М.Б Зацепина, Т. В Антонова. Балалар бакчасында милли бәйрәмнәр. — М.:-Мозаика - Синтез, 2005-2010.</p> <p>Балалар бакчасында музыка – сәламәтлек эшенең системасы: шөгылльләр, уеннар, күнегүләр/ автор – төзүче О.Н. Арсеньевская. – Волгоград: Укытучы, 2012. -204б.</p> <p>Н.В Додокина., Е.С Евдокимова. Балалар бакчасында гаилә театры : балалар, ата –аналар, педагогларның бердәм эшчәнлегә. 3-7 яшьлек балалар белән эшләү өчен– М., Мозаика-Синтез, 2008</p> <p>«Без менә ничек булдырабыз» Балалар бакчасында музыка</p>

	/ З.Г Ибрагимова. Нәшрият «Мәгариф»
Физик усеш	<p>Төп кулланмалар</p> <p>Л.И Пензулаева . Балалар бакчасында физкультура шөгылләр. Беренче кечкенәләр төркеме – М., Мозаика - Синтез, 2010.</p> <p>Өстәмә кулланмалар</p> <p>В.Г. Алямовская. Психологик – педагогик мониторингны оештыру./ Мәктәпкәчә яшьтәге учреждениядә сәламәтлек эшчәнлеген тормышка ашыру. Н.Новгород, 2000.</p> <p>Е.А. Бабенкова, О.М. Федоровская . Дәвалаучы уеннар. 3 – 4 яшьлек балалар өчен , - М.: ТЦ Өлкә, 2009. – 64 б. (Сәламәт бала).</p> <p>Ю.Ф Змановский . Балаларны сәламәт итеп тәрбиялик. – М., 1989.</p> <p>М.Д. Маханева. Сәламәт баланы тәрбияләү. – М., 2000.</p> <p>Д.В. Хухлаева. Мәктәпкәчә яшьтәге учрежденияләрдә физик тәрбия алымнары. – М.: Мәгариф, 1984</p>
Өстәмә кулланмалар	